

برنامه درسی

رشته: برنامه‌ریزی آموزش فنی و حرفه‌ای

دوره: کارشناسی ارشد

دانشکده: علوم تربیتی و روانشناسی

مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۳ شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه

این برنامه بر اساس آیین‌نامه شماره ۲۱/۲۳۸۰۶ وزارت علوم تحقیقات و فناوری در خصوص تفویض اختیارات برنامه‌ریزی درسی به دانشگاه‌های دارای هیات ممیزه توسط اعضای هیات علمی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی تدوین شده و در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۳ شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه به تصویب رسیده است.

مصوبه شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه فردوسی مشهد

رشته: برنامه‌ریزی آموزش فنی و حرفه‌ای

دوره: کارشناسی ارشد

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد که توسط اعضای هیات علمی گروه آموزشی مطالعات برنامه درسی و آموزش تدوین شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.

- این برنامه از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا است.

- هر نوع تغییر در برنامه درسی مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه برسد.

ایمان الله بیگدلی
مدیر برنامه‌ریزی و توسعه آموزش دانشگاه

مرتضی کریمی
رئیس گروه برنامه‌ریزی آموزشی و درسی دانشگاه

رضا پیش قدم
معاون آموزشی دانشگاه

رأی صادره جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۳ شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه در مورد بازنگری برنامه درسی برنامه‌ریزی آموزش فنی و حرفه‌ای در مقطع کارشناسی ارشد صحیح است. به واحد ذی‌ربط ابلاغ شود.

محمد کافی
رئیس دانشگاه

معاونت آموزشی

شورای برنامه‌ریزی درسی

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: برنامه‌ریزی آموزش فنی و حرفه‌ای

فصل اول

مشخصات کلی

تعریف و هدف رشته

این رشته درک یکپارچه‌ای از آموزش فنی و حرفه‌ای ارائه می‌دهد و دانش و مهارت‌های لازم برای ارتقا آموزش در زمینه فنی یا حرفه‌ای فراهم می‌کند. انتظار می‌رود افراد با ورود به این رشته بتوانند ضمن تجزیه و تحلیل و ارزیابی سیستم‌های آموزش حرفه‌ای موجود و برنامه‌های درسی آن به توسعه آن‌ها از نظر نتایج عملکرد بپردازند.

ضرورت و اهمیت رشته

اهمیت آموزش فنی و حرفه‌ای در جهان به گونه‌ای است که بسیاری از کشورها سیاست‌های توسعه‌ای نیروی انسانی خود را در این بخش متمرکز کرده‌اند و در برخی از کشورها یک وزارتخانه مستقل از وزارتخانه آموزش و پرورش تحت عنوان آموزش حرفه‌ای ایجاد کرده‌اند. این دوره پیشنهادی جزء رشته‌های دانشگاهی است که به لحاظ علمی از یک سو به سازمان جهانی کار و از سوی دیگر به طور مستقیم به مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای یونسکو که به طور تخصصی به توسعه و ترویج آموزش فنی و حرفه‌ای در جهان می‌پردازد، مرتبط می‌باشد؛ و این مهم می‌تواند در فرآیند کیفیت بخشی به فرآیندها و فعالیت‌های جاری در نظام آموزش مهارتی نقش مؤثری را ایفا نماید. در کشور ما نیز با توجه به تنوع و گستردگی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در بخش رسمی ۱۷۱ دانشگاه فنی و حرفه‌ای، آموزش متوسطه فنی و حرفه‌ای و کارودانش بیش از ۵۰۰۰ هنرستان، در بخش آموزش غیررسمی ۶۳۶ مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای در بخش دولتی و ۱۲۰۰۰ آموزشگاه فنی و حرفه‌ای آزاد در بخش غیردولتی، تعداد ۱۳۶ مرکز فعال کارآموزی جوار کارگاهی و بین کارگاهی و مراکز و مؤسسات آموزش وابسته به دستگاه‌های اجرایی و سازمان‌ها از قبیل شهرداری‌ها، جهاد دانشگاهی، جهاد کشاورزی و ... نیاز به افراد متخصص و ماهر در زمینه مدیریت، برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری در این حوزه‌ها به وفور به چشم می‌خورد و از آنجایی که تاکنون نگاه به آموزش‌های فنی و حرفه‌ای با رویکرد آموزش‌های رسمی و آموزش و پرورش بوده است لزوم تفکیک این نوع نگرش‌ها در بین مدیران و برنامه‌ریزان به چشم می‌خورد لذا تربیت مدیران، کارشناسان، مربیان و برنامه‌ریزان آموزش‌های فنی و حرفه‌ای برای بخش‌های دولتی و غیردولتی، ذینفعان ملی و بین‌المللی برای کشور و نظام آموزشی و به‌ویژه نظام اقتصادی کشور امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر است. این رشته می‌تواند از نظر تحقق موارد زیر نیز حائز اهمیت باشد:

- ایجاد هماهنگی و تعامل بین نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی با سایر نظام‌های آموزشی و اقتصادی برای افزایش نقش آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی در توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- هماهنگی و ارتباط متقابل برنامه‌ریزی، سیاست‌گذاری استراتژی‌های راهبردی در حوزه آموزش فنی و حرفه‌ای و همچنین اقتصاد آموزش فنی و حرفه‌ای
- زمینه‌سازی برای ایجاد نظام صلاحیت حرفه‌ای
- تربیت مدیران و کارشناسان ارشد واجد شرایط و صاحب صلاحیت حرفه‌ای برای سطوح مختلف آموزشی، اداری، سازمانی

نقش، توانایی و شایستگی دانش آموختگان

- توانایی ایفای نقش به‌عنوان مدیران مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای دولتی، غیردولتی، کارشناسان سازمان‌های متولی ارائه‌دهنده آموزش فنی و حرفه‌ای
- توانایی برنامه‌ریزی آموزش فنی و حرفه‌ای در آموزش رسمی و غیررسمی به تفکیک جامعه هدف
- توانایی ایفای نقش به‌عنوان ارزیابان و ناظران و رابطان آموزش فنی و حرفه‌ای در مجامع ملی و بین‌المللی
- مدیریت بنگاه‌های اقتصادی و آموزشگاه‌های آزاد فنی و حرفه‌ای
- توانایی طراحی برنامه درسی و دوره آموزش فنی و حرفه‌ای
- مهارت در تدوین سرفصل و محتوای دوره‌های آموزشی مختلف فنی و حرفه‌ای
- مهارت ارزیابی اثربخشی دوره‌های آموزشی فنی و حرفه‌ای

طول دوره و شکل نظام

دوره کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی آموزش فنی و حرفه‌ای به‌صورت ناپیوسته ارائه می‌شود. نظام به‌صورت ترمی - واحدی و به شیوه آموزشی - پژوهشی است. مدت مجاز تحصیل در این دوره ۲ سال (۴ نیمسال) می‌باشد.

تعداد و نوع واحدهای درسی

این دوره ۳۰ واحد به شرح زیر می‌باشد:
دروس تخصصی: ۱۲ واحد
دروس اختیاری: ۱۴ واحد
پایان‌نامه: ۴ واحد

شرایط و ضوابط ورود به دوره

دانش آموختگان رشته علوم تربیتی و زیرمجموعه‌های آن مانند آموزش ابتدایی از تمامی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور از جمله دانشگاه‌های تربیت دبیر و دانشگاه‌های فرهنگیان امکان ورود به دوره را خواهند داشت. لازم به ذکر است که دانشجویان سایر رشته‌ها نیز می‌توانند به رشته وارد شوند و این دسته از دانشجویان ورودی از رشته‌ای غیر از علوم تربیتی لازم است به تشخیص گره آموزشی حداکثر ۱۲ واحد جبرانی در ابتدای دوره قبل از دروس تخصصی ارائه شود.

فرایند تدوین و تدوین کنندگان برنامه درسی

پیرو اعلام نیاز سازمان فنی و حرفه‌ای کشور در خصوص ایجاد رشته آموزش فنی و حرفه‌ای به منظور بالا بردن سطح کیفیت کارشناسان و متخصصان این سازمان، تفاهم‌نامه‌ای جهت ایجاد رشته برنامه ریزی آموزش فنی و حرفه‌ای بین معاونت آموزشی دانشگاه فردوسی مشهد و معاونت آموزشی سازمان فنی و حرفه‌ای کشور منعقد شد. پس از آن کارگروه تدوین برنامه درسی متشکل از متخصصان و مدیران سازمان فنی و حرفه‌ای، دانشگاه فنی و حرفه‌ای، سازمان پژوهش و برنامه ریزی وزارت آموزش و پرورش شاخه فنی و حرفه‌ای و کار و دانش شکل گرفت که اعضای این کارگروه عبارت بودند از (به ترتیب الفبا):

- آقای افشار بهمنی (سرپرست دفتر تألیف فنی و حرفه‌ای و کار دانش)
- آقای دکتر مقصود امین خندقی (عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد)
- آقای دکتر حسین جعفری ثانی (عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد)
- آقای دکتر علی اصغر خلاق (عضو هیأت علمی بازنشسته دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی)
- آقای دکتر محمود سعیدی رضوانی (عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد)
- آقای دکتر ابراهیم صالحی عمران (رئیس دانشگاه فنی و حرفه‌ای و عضو هیأت علمی دانشگاه مازندران)
- آقای مهندس عبدالله زاده (معاون مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی و تولید بسته‌های یادگیری فنی و حرفه‌ای و کار و دانش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی درسی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور)
- آقای دکتر اصغر فیضی، (مدیر کل دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور)
- آقای دکتر مرتضی کرمی (رئیس گروه برنامه ریزی درسی و آموزشی و عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد)
- آقای دکتر بهروز مهram (عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد)
- آقای دکتر غلامرضا یادگار زاده (سرپرست دفتر صلاحیت حرفه‌ای دانشگاه جامع علمی کاربردی و عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبایی)

در جلسات تخصصی برگزار شده، بر اساس تقاضای دستگاه‌های اجرایی کشور در زمینه آموزش فنی و حرفه‌ای مبنی بر ضرورت تربیت دانش‌آموختگان توانمند در زمینه برنامه‌ریزی آموزش فنی و حرفه‌ای ایجاد این رشته و تدوین برنامه درسی آن مورد تأیید و تأکید قرار گرفت و پس از بحث و بررسی بر سر رویکرد تدوین برنامه، توافق جمعی حاصل شد. رویکرد برنامه درسی، تأکید بر پرورش شایستگی‌های محوری و با غلبه وجه کاربردی و ارتقای شایستگی‌های عملی دانشجو تعیین شد. پس از آن با راهبری دکتر مرتضی کرمی راهبری مطالعات پشتیبان و تدوین جدول کلی دروس و

سرفصل‌ها، به کمک دانشجویان دوره دکتری برنامه‌ریزی درسی دانشگاه فردوسی مشهد خانم‌ها زهرا وقاری زمهریر، مهرناز سادات رضوانیان و طاهره روضه آغاز شد. تدوین برنامه در سه مرحله انجام شد.

مرحله اول. در این مرحله، مطالعات پشتیبان شامل بررسی اسناد فرادستی، بررسی تجارب دانشگاه‌های برتر دنیا در زمینه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، بررسی تجارب دانشگاه‌های داخلی در حوزه‌های مشابه و مرتبط، پایش دیدگاه کارفرمایان و متخصصان آموزش فنی و حرفه‌ای و برنامه درسی کشور انجام گرفت. از نتایج این مطالعات، عناوین دروس استخراج گردید. نتایج این مرحله در جلساتی در اختیار گروه آموزشی مطالعات برنامه درسی و آموزشی دانشگاه فردوسی مشهد و اعضای کارگروه تدوین قرار گرفت و پس از مذاکرات لازم، بر اساس بازخوردهای دریافت شده، اصلاح و تائید شد. مرحله دوم. بعد از تصویب مطالعات پشتیبان و تائید عناوین دروس در مرحله قبل، فرایند تدوین سرفصل دروس با مشارکت حداکثری اعضای کارگروه تدوین انجام شد.

مرحله سوم. در مرحله سوم و پایانی، مرور محتوای برنامه و سرفصل دروس؛ تناسب ساختاری برنامه؛ و ارزیابی کلی از ساختار و انتظام برنامه با راهبری آقای دکتر کرمی، انجام شد. برنامه درسی تدوین شده در گروه مطالعات برنامه درسی و آموزشی دانشگاه فردوسی مشهد، کمیته پژوهش شاخه فنی و حرفه ای دفتر تالیف کتب درسی وزارت آموزش و پرورش، کارگروه تدوین رشته سازمان فنی و حرفه ای، شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه فردوسی مشهد طرح، بررسی و مورد تائید و تصویب قرار گرفت.

فصل دوم

واحدهای درسی و جداول دروس

جدول ۱- دروس جبرانی

پیش نیاز/هم نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد			عنوان	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	ارزشیابی آموزشی	۱
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	طراحی آموزشی	۲
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	مبانی و اصول برنامه ریزی آموزشی	۳
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	مبانی و اصول برنامه ریزی درسی	۴
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	آموزش در سازمانها	۵
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	مبانی و اصول مدیریت آموزشی	۶
	۱۹۲	-	۱۹۲	۱۲	-	۱۲	جمع کل	

جدول ۲- دروس تخصصی

پیش نیاز/هم نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد			عنوان	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	برنامه ریزی درسی در آموزش فنی و حرفه ای	۱
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	راهبردهای آموزش و تدریس در آموزش فنی و حرفه ای	۲
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	رهبری آموزش فنی و حرفه ای	۳
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	ارزشیابی آموزش فنی و حرفه ای	۴
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	روش های تحقیق در آموزش فنی و حرفه ای	۵
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	مبانی و فلسفه آموزش فنی و حرفه ای	۶
	۱۹۲	-	۱۹۲	۱۲	-	۱۲	جمع کل	

جدول ۲ - دروس اختیاری^۱

ردیف	عنوان	تعداد واحد			تعداد ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	الگوهای یادگیری در محیط کار	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۲	آموزش مبتنی بر شایستگی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۳	سیستم‌های آموزش فنی و حرفه‌ای: رویکرد تاریخی و مقایسه بین‌المللی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۴	آموزش مهارتی و اطلاعات بازار کار	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۵	توسعه منابع انسانی در آموزش فنی و حرفه‌ای	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۶	نیازسنجی آموزشی در آموزش فنی و حرفه‌ای	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۷	مشاوره حرفه‌ای و شغلی	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸
۸	سیاست‌گذاری آموزش فنی و حرفه‌ای	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۹	آمار برای داده‌های آموزشی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۰	مباحث ویژه در آموزش فنی و حرفه‌ای	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۱	کارورزی	-	۲	۲	-	۱۲۸	۱۲۸
۱۲	ارزشیابی مشاغل	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۳	اجرای برنامه درسی آموزش فنی و حرفه‌ای	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۴	کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش فنی و حرفه‌ای	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸
۱۵	صلاحیت حرفه‌ای	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۶	روانشناسی کار	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۷	مسائل آموزش فنی و حرفه‌ای	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۸	طراحی محیط‌های یادگیری حرفه‌ای	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۹	برنامه‌ریزی در نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
جمع کل		۳۴	۴	۳۸	۵۴۴	۱۹۲	۷۳۶

^۱ دانشجویان از میان واحدهای ارائه شده در این جدول ملزم به انتخاب ۱۴ واحد می‌باشند.

فصل سوم

سرفصل دروس

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): برنامه‌ریزی درسی در آموزش فنی و حرفه‌ای

عنوان درس (انگلیسی): Curriculum Development in Technical and Vocational

Education

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز/ هم‌نیاز: دارد ندارد

پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

- شناخت فرایندهای برنامه‌ریزی درسی، انتخاب و تدوین محتوا، الگوها و رویکردهای تدوین محتوا
- ارزیابی محتوای برنامه‌های درسی و راهنماهای برنامه‌های درسی از منظرهای مختلف

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- شناخت روش‌های تلفیق محتوا
- مهارت در تلفیق محتوا و تجارب یادگیری در تدوین برنامه
- داشتن موضع در برنامه‌ریزی درسی
- توانایی تدوین و تحلیل محتوا
- کاربست نظریه‌های برنامه‌ریزی درسی متناسب با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای
- توانایی تعیین رویه‌های موردنیاز برای برنامه‌ریزی درسی
- توانایی نقد و ارزیابی محتوای برنامه درسی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای
- توانایی ایفای نقش به‌عنوان پژوهشگر آموزش فنی و حرفه‌ای

سرفصل درس

- انواع و سطوح برنامه درسی
- برنامه درسی تجویز شده یا قصد شده
- برنامه درسی تدریس شده
- برنامه درسی آزمون شده
- برنامه درسی گزارش شده

- برنامه درسی پنهان
- برنامه درسی غفلت شده
- برنامه درسی خارجی (بیرونی)
- برنامه درسی یاد گرفته شده
- رویکردهای تدوین
- الف) فنی و علمی: بایت، تایلر، سیلور و الکساندر، هایبکز
- ب) غیر علمی - غیر فنی: گلتهون، وین شتاین و فانیتی، اثبات گرا
- ملاک‌های انتخاب محتوا در برنامه‌ریزی درسی آموزش فنی و حرفه‌ای
- معیار
- معیار تربیتی
- معیار پراگماتیک
- معیار روانشناسی
- معیار اجتماعی - ایدئولوژیکی
- الگوهای سازمان‌دهی محتوای برنامه درسی
- الف) برنامه‌های درسی موضوع - محور:
- برنامه‌های درسی موضوعات مجزا
- برنامه‌های درسی مبتنی بر موضوعات وسیع
- برنامه‌های درسی مارپیچی
- ب) برنامه‌های درسی دانش آموز - محور:
- برنامه درسی پایه مشترک
- برنامه درسی بر کارکردهای اجتماعی یا مسائل اجتماعی
- برنامه درسی فعالیت محور
- برنامه درسی انسان‌گرایانه (آموزش و پرورش باز)
- الگوهای برنامه‌ریزی درسی
- مرحله‌های برنامه‌ریزی درسی
- نقش هدف‌های یادگیری در آموزش
- سه نوع تحلیل در برنامه‌ریزی درسی

- تحلیل و تدوین کار یک حرفه (شغل)
- تحلیل و تدوین مهارت‌های یک حرفه
- تحلیل و تدوین دانش یک حرفه (موضوع)
- برنامه‌ریزی مبتنی بر شایستگی شغلی و بازه یادگیری
- رویکردهای تلفیقی

الف) تعریف و مفهوم برنامه درسی تلفیقی (درهم تنیده) و رویکردهای بین‌رشته‌ای
 ب) انواع رویکردهای برنامه درسی تلفیقی:

- رویکرد بین‌رشته‌ای
- رویکرد چند رشته‌ای
- رویکرد فرا رشته‌ای
- رویکرد رشته‌های موازی
- رویکرد رشته‌های وسیع

ج) فرآیند برنامه‌ریزی درسی بین‌رشته‌ای

د) شرایط لازم برای اجرای رویکرد بین‌رشته‌ای در برنامه درسی تلفیقی

روش یاددهی - یادگیری

- روش توضیحی، مبتنی بر مسئله، مباحثه‌ای

دانشجویان الگوها و رویکردهای مختلف را مورد مطالعه قرار داده و در کلاس به بحث و گفتگو درباره آن می‌پردازند همچنین برنامه‌های درسی و محتوای دروس در مقاطع مختلف درسی را بررسی و مورد نقد و ارزیابی قرار داده و نتایج آن را در کلاس ارائه می‌نمایند.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۲۰	٪۲۰	نوشتاری: ٪۵۰	٪۱۰
		عملکردی: -	

فهرست منابع

منابع اصلی:

کرانکیتن، جان و فینچ، کرتیس (۱۳۹۰). *برنامه‌ریزی درسی در آموزش فنی و حرفه‌ای: برنامه‌ریزی، محتوا و اجرا*، ترجمه: علی اصغر خلاق، غلامرضا شمس‌مورکانی، کوروش فتحی‌واجارگاه، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی. یارمحمدیان، محمد حسین (۱۳۹۴). مبانی و اصول برنامه‌ریزی درسی، تهران: یادواره کتاب، چاپ چهاردهم. فتحی‌واجارگاه، کوروش (۱۳۹۶). اصول و مفاهیم اساسی برنامه‌ریزی درسی. تهران: نشر استادان.

Boyle, B. & Charles, M. (2016). *Curriculum Development: A Guide for Educators*, SAGE.

Finch, Curtis R.; Crunkilton John R. (1999). *Curriculum Development in Vocational and Technical Education: Planning, Content, and Implementation*, Edition 5, Allyn and Bacon.

Moses, M. & George, A. (2020). *New Models for Technical and Vocational Education and Training, Advances in Higher Education and Professional Development*, IGI Global.

Parkay, Forrest W. ; Anctil, Eric J., Hass, Glen J. (2005), *Curriculum Planning: A Contemporary Approach*, llyn & Bacon; 8 edition.

Unesco (1993). *Curriculum Development in Technical and Vocational Education: International Workshop : Final Report*. International Project on Technical and Vocational Education.

Unterbrunner, H. (1982). *Curriculum Development in Technical and Vocational Education*. UNESCO.

منابع فرعی:

صالحی عمران، ابراهیم (۱۳۸۹) رویکردهای نظری در برنامه‌های درسی آموزش صنعتی. *مجله مطالعات برنامه درسی*. شماره ۱۹: ۸-۴۲

آقاجانبگلو، سوسن (۱۳۹۴). *برنامه‌ریزی آموزش فنی و حرفه‌ای*، ورجاوند.

صدری، عباس. (۱۳۸۸). *طراحی الگوی برنامه‌ریزی درسی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای عام برای دوره متوسطه*. *مطالعات برنامه درسی*، ۴(۱۳-۱۴)، ۸۲-۱۰۴.

مهرمحمدی، محمود (۱۳۷۹). *تلفیق در برنامه درسی: تاریخچه، ضرورت، معیارها و اشکال*، پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت.

منابع مطالعاتی:

<https://www.infoentrepreneurs.org/en/guides/strategic->

[jsr-e.khuisf.ac.ir](https://www.jsr-e.khuisf.ac.ir) فصلنامه پژوهش در برنامه‌ریزی درسی

فصلنامه مطالعات میان رشته‌ای در علوم انسانی.

Oxford Research Encyclopedia of Education

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): راهبردهای آموزش و تدریس در آموزش فنی و حرفه‌ای

عنوان درس (انگلیسی): **Instruction and Teaching Strategies in Technical and Vocational education**

نوع درس: تخصصی   پیش‌نیاز: دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

- شناخت انواع راهبردها و الگوهای تدریس
- انتخاب و به‌کارگیری الگویی متناسب با اهداف برنامه درسی و موقعیت‌های عملی با تأکید بر آموزش‌های فنی حرفه‌ای
- نقد و ارزیابی الگوهای مختلف آموزش و تدریس را محیط‌های آموزش فنی و حرفه‌ای

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- علاقه‌مند شدن به فرایند آموزش و تدریس در محیط‌های آموزش فنی و حرفه‌ای
- آشنایی با اصول، راهبردها و الگوهای نوین آموزش و تدریس
- توانایی استفاده از الگوهای آموزش و تدریس برحسب موقعیت
- مهارت تصمیم‌گیری در موقعیت‌های مختلف آموزش فنی و حرفه‌ای
- مهارت استادی و مربی‌گری و تدریس در محیط‌های آموزش فنی و حرفه‌ای

سرفصل درس

- مبانی نظری راهبردهای آموزش و تدریس در آموزش فنی و حرفه‌ای
- نقد و بررسی راهبردهای آموزش و تدریس و دلالت‌های آن در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای
- راهبردهای آموزش و تدریس در محیط‌های آموزش الکترونیکی و مجازی متناسب با آموزش فنی و حرفه‌ای
- دسته‌بندی‌ها و خانواده‌های الگوهای آموزشی و تدریس و نقد و بررسی آنها
- الگوهای تدریس در گروه پردازش اطلاعات بر اساس ضرورت آموزش فنی و حرفه‌ای
- الگوهای تدریس در گروه رفتاری بر اساس ضرورت آموزش فنی و حرفه‌ای

- الگوهای تدریس در گروه اجتماعی بر اساس ضرورت آموزش فنی و حرفه‌ای
- الگوهای تدریس در گروه فردی بر اساس ضرورت آموزش فنی و حرفه‌ای
- الگوهای تدریس در گروه سازنده گرایی (اجتماعی) بر اساس ضرورت آموزش فنی و حرفه‌ای
- تحلیل موقعیت‌های عینی آموزش و تدریس در محیط‌های آموزش فنی و حرفه‌ای
- طراحی و اجرای عملی تدریس متناسب با محیط‌های آموزش فنی و حرفه‌ای

روش یاددهی یادگیری

- طراحی و اجرای عملی برخی از راهبردهای آموزش و تدریس از جمله: شبیه‌سازی، تسلط ورزی آموزشی، آموزش مستقیم، یاران در یادگیری، بدیعه پردازش، ایفای نقش و امثال آن در موقعیت‌های عینی و فرضی آموزش فنی و حرفه‌ای
- تحلیل موقعیت‌های عینی آموزش و تدریس در محیط‌های آموزش فنی و حرفه‌ای با مشارکت استاد و دانشجویان

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲۰٪	-	نوشتاری: ۵۰٪ عملکردی: -	۳۰٪

تجهیزات و امکانات موردنیاز

قابلیت جابجایی چیدمان کلاسی

فهرست منابع

منابع اصلی

احدیان، محمد و آقازاده، محرم (۱۳۸۵). راهنمای روش‌های نوین تدریس (بر پایه پژوهش‌های مغز محوری، ساختگرایی و...)، نشر آبیژ.

جویس، بروس، ویل، مارشا، کالهن، امیلی، (۱۳۹۸) الگوهای تدریس، ترجمه محمدرضا بهرنگی. انتشارات کمال تربیت.

شعبانی، حسن (۱۳۹۵). روش تدریس پیشرفته، (آموزش مهارت‌ها و راهبردهای تفکر)، انتشارات سمت.

کار دیوید، ماخر فنستر، ودیگران (۱۳۸۵). روش‌های تدریس پیشرفته، ترجمه دکتر هاشم فر دانش، انتشارات کویر.

هاپکینز، دیوید؛ جویس، بروس و کالهن، امیلی (۱۳۸۴). الگوهای یادگیری، ابزارهایی برای تدریس - ترجمه محمود مهر محمدی و لطفعلی عابدی، انتشارات سمت.

یوخم، ویم؛ وان مرینبور، یرون و کوپیر، راب (۱۳۹۶). نظام جامع یادگیری الکترونیکی (الزامات آموزشی، فنی و سازمانی). ترجمه بی بی عشرت زمانی و سید مجید عبدلهی، انتشارات سمت.

Encyclopedia of modern methods of teaching and learning- 2008.

Moses, M. & George, A (2020). *New Models for Technical and Vocational Education and Training Advances in Higher Education and Professional Development*, IGI Global.

Whitton, D(2015). *Teaching and Learning Strategies*, Cambridge University Press.

منابع فرعی

اولسون، متیو و هرگنهان، بی.آر. (۱۳۹۰). *مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری*، ترجمه علی اکبر سیف، ویرایش هشتم، چاپ هجدهم. انتشارات دوران.

بلوم، بنجامین، اس. و همکاران، (۱۳۶۸). *طبقه‌بندی هدف‌های پرورشی*، ترجمه علی اکبر سیف و خدیجه علی آبادی، انتشارات رشد.

شعبانی ورکی، بختیار، (۱۳۷۹). *رویکردهای یاددهی - یادگیری، مفاهیم، بنیادها و نظریه‌ها*، انتشارات آستان قدس رضوی.

شعبانی، حسن، (۱۳۹۲). *مهارت‌های آموزشی و پرورشی (روش‌ها و فنون تدریس)* انتشارات سمت،

صالحی عمران ابراهیم صمد ایزدی و شیوا فرجی (۱۳۹۵) بررسی نقش یادگیری‌های غیررسمی در پرورش شایستگی‌های

کلیدی در محیط‌های آموزش عالی و شغلی. پژوهش در برنامه‌ریزی درسی. سال سیزدهم، دوره دوم، شماره ۲۴ پیاپی.

صفحات ۸۷-۱۰۶

Erickson, H.L. (2007). *Concept –Based Curriculum and Instruction for Thinking Classroom*, Corwin Press.

Gunter, M. A. (1995). *Instruction models approach: The direct instruction model*.

Jacobson, K. N. (2013). *Best Practices and Strategies for Career and Technical Education and Training: A Reference Guide for New Instructors*, AuthorHouse.

Joyce, B. & B. Showers, (1988). *Student achievement through staff development: Fundamentals of school renewal*. Whith Plains, N. Y., Longman Publishers.

Joyce, B. Weil. M. & Calhoun, E. (2000). *Models of teaching*, Boston: Allyn and Bacon.

Nigel, Tubbs, (2005). *Philosophy of the Teacher*, Blackwell Publishing.

Robert, J. Marzano (1988). *Dimensions of Thinking, A Framework of Curriculum and Instruction*, Association for Supervision and Curriculum Development.

Savin- Baden M (2003). *Facilitating problem based learning*, Open University Press.

Taber, K S. (2007). *Classroom – Based Research and Evidence – Based Practice, A Guide for Teachers*, Sage Publications.

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): رهبری آموزش فنی و حرفه‌ای

عنوان درس (انگلیسی): Leadership in Technical and Vocational Education:

نوع درس: تخصصی   پیش‌نیاز/ هم‌نیاز: دارد   ندارد   پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

- شناخت مفاهیم، نظریه‌ها و اصول و الگوهای مختلف رهبری آموزشی با تأکید بر محیط‌های فنی و حرفه‌ای
- توانایی راهبری آموزشی در محیط یادگیری و با هدف ارتقاء یادگیری مخاطبان

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- تحلیل الگوهای رهبری متناسب با محیط یادگیری
- شناسایی الگوی رهبری آموزش و یادگیری مناسب بر اساس اقتضات محیط یادگیری
- توانایی و مهارت‌های لازم برای تسهیل یادگیری و کسب مهارت‌های حرفه‌ای یادگیرنده‌ها منطبق بر اصول رهبری آموزشی

سرفصل درس

- ماهیت، تعریف و فرایند رهبری آموزشی و تمایز با مدیریت آموزشی
- سیر اندیشه‌های رهبری آموزشی
- الگوهای مختلف رهبری آموزشی
- رهبری آموزشی و یادگیری
- رهبری آموزشی در محیط‌های فنی و حرفه‌ای
- توسعه حرفه‌ای و یادگیری حرفه‌ای
- رهبری در اجتماعات یادگیری حرفه‌ای
- الگوی سازمان آموزش یادگیرنده

روش یاددهی - یادگیری

سخنرانی، گروه‌های بحث کوچک، پروژه

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۰	%۲۰	نوشتاری: %۴۰	%۲۰
		عملکردی: -	

فهرست منابع:

منابع اصلی:

خاکی، غلامرضا (۱۳۸۶). همبالی: شیوه رهبری سازمان‌های ایرانی. تهران: معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی.
 صالحی عمران، ابراهیم، مجتبی تجری (۱۳۹۱) الگوی شایستگی برای مجریان آموزش‌های فنی و حرفه‌ای تهران. انتشارات سازمان آموزش و فنی و حرفه‌ای کشور.

Gasskov, V. (2000). *Managing Vocational Training Systems: A Handbook for Senior Administrators*, International Labour Organization.

Robertson, J. & Timperley, H. (2011). *Leadership and Learning*, SAGE.

Yuki, G (2013). *Leadership in organizations* (8th Ed.). New York: Prentice Hal
Managing Vocational Training Systems: A Handbook for Senior Administrators.

منابع فرعی:

بوش، تونی و میدلوود، دیوید (۱۳۹۳). رهبری و مدیریت آموزشی، ترجمه محمدرضا آهنجیان و منصوره عتیقی، انتشارات رشد.

Adams, D (2018). *Mastering Theories of Educational Leadership and Management*, University of Malaya Press.

Bush, T.; Bell, L. & Middlewood, D. (2019). *Principles of Educational Leadership & Management*, SAGE.

Crystal, L. (2020). *Practice-Based Professional Development in Education*, IGI Global.

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): ارزشیابی آموزشی فنی و حرفه‌ای

عنوان درس (انگلیسی): **Evaluation of Technical and Vocational Education**

نوع درس: تخصصی   پیش‌نیاز: ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

آشنایی با مفهوم ارزشیابی، ماهیت ارزشیابی برنامه‌های آموزشی، رویکردها و الگوهای ناظر به آن
ایجاد شایستگی اجرای ارزشیابی برنامه‌های آموزشی در حوزه آموزش فنی حرفه‌ای

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- شناخت انواع رویکردها و الگوهای ارزشیابی
- شناخت مفاهیم ارزشیابی و ارزشیابی برنامه‌های آموزشی حوزه فنی حرفه‌ای
- درک ضرورت و اهمیت ارزشیابی برنامه‌های آموزشی حوزه فنی حرفه‌ای در فرایند سیاست‌گذاری آموزشی
- درک کاربرد مؤثر الگوها و روش‌های ارزشیابی را در بهبود برنامه‌ها و سیاست‌های آموزشی حوزه فنی حرفه‌ای

سرفصل درس

- مفهوم شناسی ارزشیابی
- مقایسه ارزشیابی و پژوهش
- رویکردهای گوناگون ارزشیابی آموزشی
- رویکرد هدف مدار: الگوی تایلر، الگوی هاماند، الگوی متسفیل و مایکل، الگوی پروس، الگوی پاتریک
- رویکرد مدیریت گرا: الگوی سیپ و الگوی دانشگاه UCLA
- رویکرد مبتنی بر نظر متخصصان: نقادی و خبرگی آموزشی و اعتباربخشی
- رویکرد طبیعت‌گرایانه و مشارکتی: الگوی استیک و الگوی لینکلن و گوبا
- رویکرد مبتنی بر مصرف‌کننده
- فرا ارزشیابی: استانداردهای ارزشیابی برنامه و استانداردهای ارزشیابی عملکرد

روش یاددهی - یادگیری

سخنرانی و بحث در گروه‌های کوچک

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲۰٪	-	نوشتاری: ۵۰٪	۳۰٪
		عملکردی: -	

تجهیزات و امکانات موردنیاز

- کلاس با قابلیت چیدمان منعطف

فهرست منابع

منابع اصلی

بازرگان، عباس (۱۳۸۹). *ارزشیابی آموزشی: مفاهیم، الگوها و فرایندهای عملیاتی*، انتشارات سمت.

Fitzpatrick, J, Sanders, J and Worthen, B. (2011). *Program Evaluation: Alternative approaches and practical guidelines*. Longman

Kirkpatrick, D. (2007). *Implementing the Four Levels*. Berrett-Koehler Publishers

Holton. E. (2005). Holton's Evaluation Model: New Evidence and Construct Elaborations. *Advances in Developing Human Resources*.7 (1). 37-54

منابع فرعی

Fretwell, D. (2003). A Framework for Evaluating Vocational Education and Training (VET), *European Journal of Education: Research, Development and Policy*, Volume38, Issue2, 177-190.

منابع مطالعاتی:

فصلنامه آموزش و ارزشیابی <http://jinev.iaut.ac.ir/>

فصلنامه مطالعات اندازه‌گیری و ارزشیابی آموزشی

Journal of Measurement and Evaluation in Education and Psychology [EPOD]

Studies in Educational Evaluation

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): روش‌های تحقیق در آموزش فنی و حرفه‌ای

عنوان درس (انگلیسی): **Research Methods in Technical and Vocational Education**

نوع درس: تخصصی   پیش‌نیاز: دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

- مقایسه پژوهش کمی و کیفی
- بررسی انواع روش‌های تحقیق
- تحلیل و تفسیر نتایج حاصل از داده‌های کمی و کیفی

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- تدوین بخش‌های مختلف یک تحقیق شامل بررسی ادبیات، بخش روش‌ها، بخش نتایج، بخش بحث با استفاده از سبک APA
- طراحی و اجرای یک تحقیق و تحلیل یافته‌های آن
- درک تعمیم، اعتبار، قابلیت اطمینان، تکرارپذیری در پژوهش‌های کیفی

سرفصل درس:

- طبقه‌بندی پژوهش‌های کمی
- طبقه‌بندی پژوهش‌های کیفی
- تفاوت بین رویکردهای تحقیق کیفی و کمی
- مطالعات همبستگی، زمینه‌یابی، مطالعات علی-مقایسه‌ای، پس‌رویدادی
- روش‌های پژوهش کیفی (قوم‌نگاری، نظریه زمینه‌ای، مطالعه موردی، پژوهش روایتی، پدیدارشناسی، تاریخی، تحلیل محتوا، تحلیل گفتمان، نظریه‌ای و ...)
- نحوه نوشتن گزارش‌های تحقیقات در قالب صحیح APA
- قابلیت اطمینان و اعتبار تحقیق در آموزش
- جمع‌آوری داده‌ها در پژوهش کیفی (مشاهده: انواع و فنون، مصاحبه: انواع و فنون، تحلیل سند و ...)
- جمع‌آوری داده‌ها در پژوهش کمی

روش یاددهی یادگیری

- روش توضیحی به همراه تحلیل مقاله‌های مرتبط با هر روش
- طراحی و اجرای یکی از روش‌های پژوهشی توسط دانشجوی و تحلیل یافته‌ها

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲۰٪	-	نوشتاری: ۵۰٪	۳۰٪
		عملکردی: -	

فهرست منابع

منابع اصلی

انجمن روانشناسی آمریکا (۱۳۹۶). راهنمای نگارش و چاپ مقاله در روانشناسی ترجمه احمد علی پور و اکبر رضایی. انتشارات ارجمند.

سرمد، زهره، بازرگان، عباس و حجازی، الهه (۱۳۹۸). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. انتشارات آگه.

فلیک، مولفین اووه، کاردورف، ارنستفون، اشتاینکه، اینس (۱۳۹۷). راهنمای روش تحقیق کیفی، ترجمه ستار محمدی تلوار، انتشارات جامعه‌شناسان.

کرسول، جان دلبیو (۱۳۹۸). آموزش جامع طراحی روش‌های تحقیق کیفی، ترجمه ماریا رحیمی، موسسه آموزشی تألیفی ارشدان. مهر علی زاده یدالله، مسعود صفایی مقدم، ابراهیم صالحی عمران، محمدرضا علم (۱۳۹۲) مبانی نظری و عملی پژوهش (کمی، کیفی و آمیخته) در علوم انسانی. اهواز، دانشگاه شهید چمران اهواز.

Cohen, L.; Manion, L. & Morrison, K(2017). *Research Methods in Education*, Edition 8, Taylor & Francis.

Lambert, M. (2019). *Practical Research Methods in Education: An Early Researcher's Critical Guide*, Taylor & Francis.

Li, W.; Liping, P. & Khan, Q. (2019). *Research Methods in Education*, SAGE.

Goodwin, Kerri A. & C. James Goodwin (2016). *Research in Psychology: Methods and Design*, 8th Edition, wiley.

Patten, M. and Newhart, M. (2018). *Understanding Research Methods*. New York: Routledge.

Thomas, R. M. (2011). *Blending qualitative & quantitative research methods in theses and dissertations*. Thousand Oaks, Calif: SAGE distributor.

Zhao, Z. & Rauner, F. (2014). *Areas of Vocational Education Research*, Springer Science & Business Media.

منابع فرعی

محمدپور، احمد (۱۳۹۰). روش تحقیق کیفی ضد روش، تهران: انتشارات جامعه شناسان.

میریام، شارانبی و تیسدل، الیزابتجی (۱۳۹۸). پژوهش کیفی: راهنمای طراحی و کاربریست، ترجمه علیرضا کیامنش، مریم دانای طوس.

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): مبانی و فلسفه آموزش فنی و حرفه‌ای

عنوان درس (انگلیسی): **Foundation and philosophy of Technical and Vocational**

Education

نوع درس: تخصصی   پیش‌نیاز: دارد ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

شناخت نسبت به مبانی فلسفی و جامعه‌شناختی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- شناخت رابطه بین آموزش فنی و حرفه‌ای و آموزش عمومی
- شناخت مکاتب فلسفی اصلی در زمینه آموزش فنی و حرفه‌ای
- شناخت مبانی نظری آموزش فنی و حرفه‌ای
- قابلیت نقد و تحلیل دیدگاه‌های اصلی در زمینه آموزش فنی و حرفه‌ای

سرفصل درس

- مفاهیم کلیدی (تعلیم و تربیت، کار، اشتغال، مهارت، آموزش فنی و حرفه‌ای)
- - بررسی نظریه‌های مرتبط با کار و آموزش
  - نظریه فوردیسم
  - نظریه سرمایه اجتماعی
  - نظریه سرمایه انسانی
  - نظریه سرمایه فرهنگی
- - رویکردهای فلسفی به آموزش فنی و حرفه‌ای
  - رویکرد لیبرال
  - رویکرد تحلیلی
  - رویکرد انتقادی
  - رویکرد عمل‌گرایی
- دیدگاه اسلام و آموزش فنی و حرفه‌ای

روش یاددهی - یادگیری:

استفاده تلفیقی از روش‌های سخنرانی، پروژه محور، بحث گروهی و بحث در گروه‌های کوچک و تفحص گروهی

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۵	-	نوشتاری: %۵۰	%۲۵
		عملکردی: -	

تجهیزات و امکانات موردنیاز

کلاس با قابلیت تغییر چیدمان صندلی‌ها به گروه‌های کوچک و دایره‌وار

فهرست منابع:

منابع اصلی:

باقری، خسرو (۱۳۷۷). تربیت حرفه‌ای در بستر دیدگاه اسلام، *روش‌شناسی علوم انسانی*. ۱۴ و ۱۵. ۴۶-۶۱
بهلولی، محسن؛ ضرغامی، سعید؛ قانلی، یحیی و برخوردار، رمضان (۱۳۹۵). تحلیل نسبت آموزش فنی و حرفه‌ای با تعلیم و تربیت نظری. *خانواده و پژوهش*. ۳۳. ۷۷-۹۵
حیدری، سمیرا؛ باقری، خسرو (۱۳۹۵). ارائه الگویی نظری در برنامه درسی آموزش حرفه‌ای بر اساس فلسفه تعلیم و تربیت جمهوری اسلامی ایران. *مسائل کاربردی تعلیم و تربیت اسلامی*. ۱(۲). ۷۵-۹۸
صالحی عمران، ابراهیم (۱۳۸۹). رویکردهای نظری در برنامه‌های درسی آموزش صنعتی. *مجله مطالعات برنامه درسی*. شماره ۱۹: ۸-۴۲

صالحی عمران، ابراهیم (۱۳۹۸). *جامعه، کار و اشتغال*. انتشارات سمت.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (۱۳۹۵). طرح شماره ۴۰۰ (طرح نظام جامع آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای)

Billett, S. (2011). *Vocational education: Purposes, traditions and prospects*. Springer Science & Business Media.

منابع فرعی:

صالحی عمران، ابراهیم، عین‌خواه، فرناز، (۱۳۹۹). مهارت‌آموزی، توسعه سرمایه انسانی و اشتغال، *برگزیده مجموعه مقالات ششمین و هفتمین کنفرانس ملی توسعه سرمایه انسانی*، به کوشش: دکتر محمد تقی نظرپور، دکتر اباصلت خراسانی، دکتر اعظم ملا محمدی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی، صص: ۲۹۲-۲۷۲.

غفاری، ابوالفضل؛ آهنچیان، محمدرضا؛ خلاق، علی‌اصغر و نادری، مهدی (۱۳۹۷). سیر تحول فلسفه تربیت حرفه‌ای در نظام آموزشی ایران. *نشریه علمی فناوری آموزش*، ۴(۱۰). ۲۶۹-۲۸۸

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): **الگوهای یادگیری در محیط کار**

عنوان درس (انگلیسی): **Learning Models in the Workplace**

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز/ هم‌نیاز: دارد ■   ندارد □   پیش‌نیاز: برنامه‌ریزی درسی در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

اهداف درس

- آشنایی با مفاهیم پایه راجع به آموزش و یادگیری در محیط کار
- شناخت ویژگی‌های غالب آموزش‌های محیط کار
- شناخت چالش‌های آموزش مؤثر و یادگیری عمیق در محیط‌های کاری
- تقویت روحیه اندیشه ورزی و ژرف‌نگری در خصوص یادگیری‌های محیط کار

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- اشراف علمی بر ابعاد مختلف آموزش و یادگیری در محل کار
- توانایی استفاده از الگوهای طراحی آموزش و یادگیری در محیط کار
- ژرف‌نگر در خصوص پیشران‌ها و چالش‌هایی یادگیری در محیط کار (در حد اولیه)
- شایستگی ارائه راه‌حل برای حل مشکلات آموزش‌های سازمانی

سرفصل درس

- مفهوم و اهمیت یادگیری در محیط کار
- مختصات غالب آموزش و یادگیری در محیط کار
- مداوم بودن آموزش و یادگیری
- خاصیت پودمانی داشتن
- در برگیری تمامیت موقعیت‌های شغلی
- سنجش موفقیت آموزش‌ها (یادگیری) در موفقیت شغلی
- حضور هم‌زمان انواع آموزش‌های تصادفی، اِمِرجنت (در لحظه و رویدنی) و انواع آموزش‌های منظم

- حضور هم‌زمان آموزش‌ها و یادگیری‌های متکی به سازمان و متکی به فرد
- جزئی از محیط کار بودن
- شایستگی محور بودن
- دارای نتایج مثبت در عرصه‌های سازمانی (پیشنهاداتی برای بهبود فرایندهای سازمانی، طراحی مدل‌های مداخله‌های بهبود بخش، تعریف مشاغل جدید، تعریف نقش‌های جدید برای مشاغل متنوع و...)
- مسئله محور بودن (توجه به حل مشکلات سازمانی در محیط کار)
- غیر اجتناب بودن وجود یادگیری‌های پنهان در محیط کار
- پیشران‌ها و چالش آموزش و یادگیری در محیط کار
- چگونگی شرایط محیطی برای تحقق اثربخشی آموزش‌ها (یادگیری عمیق)
- اعتقاد/عدم اعتقاد مدیران به آموزش و یادگیری
- عادات مثبت/منفی در یادگیری و توسعه فردی
- فضای اجتماعی حامی/مانع رشد خلاقیت و نوآوری در محیط کار
- الگوهای طراحی آموزش و یادگیری در محیط کار (DACUM, CBT ماری الین بلیفر، بیلت و...)
- مفاهیم و روش‌های دیجیتال در آموزش‌های محیط کار
- الکترونیکی
- سیار
- وینار
- رایانش ابری و...
- رویکردهای یادگیری و پیشرفت فردی
- گرنٹ
- برنامه‌ریزی توسعه فردی
- قراردادهای یادگیری و...
- رویکردهای شبکه‌سازی یادگیری
- شبکه‌سازی اجتماعی
- ژورنال کلاب
- مربیگری
- متورینگ و...

- چگونگی ایجاد هم‌راستایی عمودی و افقی (Vertical and Horizontal Alignment) نظام آموزش‌های شغلی - سازمانی در محیط کار با اسناد بالادستی (بحث گروهی)
- هم‌راستایی عمودی: ایجاد ارتباط سیستماتیک و هدفمند بین نظام آموزش‌های شغلی - سازمانی و استراتژی‌ها و جهت‌گیری‌های اساسی
- هم‌راستایی افقی: ایجاد ارتباط سیستماتیک و هدفمند بین نظام آموزش و توسعه حرفه‌ای منابع انسانی با سایر نظام‌های منابع انسانی
- امکان‌سنجی تغییر جهت از نظام آموزش به نظام یادگیری سازمانی (Organizational Learning System): (بحث گروهی)
- به رسمیت شناختن روش‌های غیرمرسوم آموزش و یادگیری
- فراهم ساختن موقعیت‌های متنوع برای یادگیری و اعطای اختیار انتخاب به نیروی انسانی برای تعیین زمینه و موقعیت یادگیری
- استانداردسازی بروندها و تمرکز بر نتایج یادگیری (به‌جای فرایندهای آموزش و یادگیری)
- ایجاد مراکز ارزیابی (Assessment Centre) به‌منظور سنجش و اعتباربخشی به آموخته‌های کارکنان و مدیران.

روش یاددهی - یادگیری

روش توضیحی، روش مباحثه، روش اجرای پروژه

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۰		نوشتاری: %۵۰	%۳۰
		عملکردی: -	

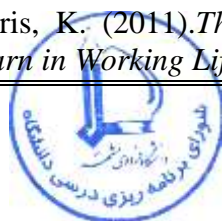
فهرست منابع

منابع اصلی

فتحی واجارگاه، کوروش؛ خراسانی، اباضلت و دوستی، هومن (۱۳۹۶). برنامه درسی محیط کار، انتشارات مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی.

Dochy, F. Gijbels, D. Segers, M. & Van den Bossche, P. (2012). *Theories of Learning for the Workplace: Building Blocks for Training and Professional Development Programs*, Routledge.

Illeris, K. (2011). *The Fundamentals of Workplace Learning Understanding How People Learn in Working Life*, Routledge

Moses, M. & George, A (2020). *New Models for Technical and Vocational Education and Training Advances in Higher Education and Professional Development*, IGI Global.

منابع فرعی

صالحی عمران ابراهیم صمد ایزدی و شیوا فرجی (۱۳۹۵) بررسی نقش یادگیری‌های غیررسمی در پرورش شایستگی‌های کلیدی در محیط‌های آموزش عالی و شغلی. پژوهش در برنامه‌ریزی درسی. سال سیزدهم، دوره دوم، شماره ۲۴. پایپ. ۸۷-۱۰۶.

منابع مطالعاتی

مقالات علمی پژوهشی مربوط به حوزه شایستگی در نشریات معتبر نظیر پژوهش‌های برنامه درسی، مطالعات برنامه درسی ایران، مطالعات برنامه درسی آموزش عالی، آموزش و توسعه منابع انسانی، راهبردهای آموزش، آموزش عالی ایران و...

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): آموزش مبتنی بر شایستگی

عنوان درس (انگلیسی): Competency-Based Education

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز/ هم‌نیاز: دارد ■   ندارد □   پیش‌نیاز: برنامه‌ریزی در نظام‌های آموزش فنی و

حرفه‌ای

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

اهداف درس

- آشنایی با مفهوم مختصات مراحل "آموزش مبتنی بر شایستگی"
- مهارت‌آموزی در بهره‌گیری از مدل آموزش مبتنی بر شایستگی برای تدوین برنامه آموزش در محیط‌های رسمی و غیررسمی
- ایجاد مقدمه‌ای برای اندیشه‌ورزی و نقد در حیطه آموزش فنی و حرفه‌ای

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- اشراف علمی بر مفاهیم و مراحل آموزش مبتنی بر شایستگی
- ماهر در موضع استفاده از مدل‌های شایستگی در برنامه‌ریزی درسی
- مسلط بر طراحی و تدوین برنامه درسی مبتنی بر شایستگی‌ها در محیط‌های متنوع
- توانایی نسبی در نقد الگوی شایستگی

سرفصل درس:

- بررسی مفاهیم شایستگی (competency) و اصطلاحات مترادف:
  - مهارت‌های کانونی
  - شایستگی‌های عملی
  - قابلیت‌های اساسی و ...
- گونه‌شناسی و سطوح شایستگی‌ها از نگاه صاحب‌نظران:
  - نظیر (هاست، لوی، مورتن، اسپنسر و اسپنسر، بریلید و هارمن، باودن و همکاران و...)
- مفاهیم پایه الگوی برنامه درسی مبتنی بر شایستگی‌ها (Competency based curriculum):

- شایستگی
- برونداد
- شغل
- شاغل موفق
- محیط کار
- هدف رفتاری قابل مشاهده و اندازه گیری و...
- **مراحل طراحی آموزش مبتنی بر شایستگی:**
- تعیین شایستگی ها، طراحی و اجرای تجارب یادگیری، شایستگی ها، ارزیابی تحقق، بازنگری و اصلاح.
- ارتباط مبحث شایستگی با سه مفهوم ملاک، شاخص و استاندارد
- ارتباط مبحث تعیین شایستگی ها با مبحث نیازسنجی آموزشی
- **مدل های تعیین شایستگی (بیهام مایر و...)**
- **مدل های آموزش شایستگی:**
- چرخش شغلی
- مربی گری
- استادشاگردی
- منتورینگ
- آموزش ضمن خدمت مبتنی بر اقدام پژوهی مشارکتی
- **مدل های ارزشیابی مناسب در الگوهای شایستگی محور (کرک پاتریک و...)**
- **بررسی مزایا و معایب ادعا شده در خصوص بهره گیری از الگوی یاد شده:**
- همراستا کردن جریان آموزش با پیشرفت کشور و...
- ایجاد ارتباط مؤثر بین آموزش و شغل (اشتغال) و...
- نادیده انگاری پرورش صفات و روحیات انسانی و.
- ریشه گیری از رویکردهای روانشناسی رفتارگرا و...
- هزینه آفرین بودن
- **آینده پژوهی در خصوص آموزش های شایستگی محور (بحث گروهی)**
- میزان اقبال
- تمرکز بر شایستگی یا شاغلان موفق
- نقش تکنولوژی

- افزایش یا کاهش خودتنظیمی و خود راهبردی
- چالش میان آموزش در دوره آموزش یا در محیط کار
- چالش اخلاقی حرفه‌ای (تلفیق بیشتر ارزش‌ها و اخلاقیات در فهرست‌های شایستگی)
- کشف روش‌های جدید ارزشیابی و...

روش یاددهی - یادگیری:

روش توضیحی، روش مباحثه، روش اجرای پروژه

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۴۰	-	نوشتاری: %۳۰	%۳۰
		عملکردی: -	

فهرست منابع

منابع اصلی

راسول، ویلیامجی و گرییر، جیمام. (۱۳۹۶). *مبانی آموزش مبتنی بر شایستگی*. ترجمه مرتضی طاهری، انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.

صالحی عمران، ابراهیم (۱۳۸۶) جامعه، کار و مشاغل: مروری بر مهارت‌های اشتغال‌زا در بازار کار. انتشارات سمت.

کرمی، مرتضی و صالحی، مسلم. (۱۳۸۹). *توسعه مدیریت مبتنی بر شایستگی*. انتشارات آیپژ.

ملکی پور، احمد؛ حکیم‌زاده، رضوان و دهقانی، مرضیه. (۱۳۹۹). *برنامه درسی آموزش کارآفرینی مبتنی بر شایستگی*. انتشارات دانشگاه تهران.

هدایتی، اکبر و خالقی‌نژاد، سید علی. (۱۳۹۹). *آموزش شایستگی محور (مقدمه‌ای بر مفاهیم، دیدگاه‌ها و الگوها)*. انتشارات آوای نور.

Burke, J. (1989). *Competency Based Education And Training*. Taylor and Francis.

Mulder, M (2016). *Competence-based Vocational and Professional Education: Bridging the Worlds of Work and Education*, Springer.

Preston, J. (2017). *Competence Based Education and Training (CBET) and the End of Human Learning: The Existential Threat of Competency*.

منابع فرعی

صالحی عمران، ابراهیم، تجری مجتبی (۱۳۹۱) *الگوی شایستگی برای مجریان آموزش‌های فنی و حرفه‌ای تهران*. انتشارات سازمان آموزش و فنی و حرفه‌ای کشور.

صالحی عمران ابراهیم، قهدریجانی، الهه رحمانی (۱۳۹۱) بررسی شایستگی های کانونی در برنامه های آموزش های فنی و حرفه ای: مروری بر مباحث نظری و تجربیات کشورها. فصلنامه مهارت آموزی. شماره ۱ صفحه ۷-۳۱.

مقالات علمی پژوهشی مربوط به حوزه شایستگی در نشریات معتبر نظیر: پژوهش های برنامه درسی، مطالعات برنامه درسی ایران، مطالعات برنامه درسی آموزش عالی، آموزش و توسعه منابع انسانی، راهبردهای آموزش، آموزش عالی ایران و...

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): سیستم‌های آموزش فنی و حرفه‌ای: رویکرد تاریخی و مقایسه بین‌المللی

عنوان درس (انگلیسی): Vocational Education and Training Systems: Historical Approach
and International Comparisons

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز / هم‌نیاز: دارد ندارد   پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

- درک وضعیت و ویژگی‌های نظام آموزش فنی و حرفه‌ای در ایران جهان
- بررسی تاریخیچه و سیر تحول آموزش فنی و حرفه‌ای در
- بررسی آموزش فنی و حرفه‌ای ایران در عرصه بین‌المللی و مقایسه آن با سایر نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای در دنیا

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- توانمندی در مقایسه و ارزیابی ویژگی‌های مختلف نظام آموزش فنی و حرفه‌ای
- بررسی، تحلیل و نقد سایر نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای
- فهم تاریخ و تحولات آن در وضعیت آموزش فنی و حرفه‌ای
- شناسایی شاخص‌های منابع تاریخی معتبر
- کسب مهارت در انجام مطالعات تطبیقی
- توانمندی در تطبیق تجارب و آموزه‌های جهانی برنامه‌ریزی آموزش فنی و حرفه‌ای با شرایط سازمان‌های دولتی و خصوصی کشور

سرفصل درس

- مفهوم تاریخ و ارزش مطالعات تاریخی
- پیدایش آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در ایران
- تعلیم و تربیت و مهارت‌آموزی (استادشاگردی) در ایران باستان
- شکل‌گیری نظام نوین آموزشی در ایران
- تأثیر تحولات صنعتی و تجاری اروپا در شکل‌گیری آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در ایران

- سیر توسعه آموزش های فنی و حرفه ای تا پیروزی انقلاب اسلامی

- آموزش های فنی و حرفه ای از پیروزی انقلاب اسلامی تا کنون

• الگوهای نظام آموزش فنی و حرفه ای در دنیا

- آموزش فنی و حرفه ای در کشورهای آسیایی

- آموزش فنی و حرفه ای در کشورهای اروپایی (آلمان، استرالیا، سوئیس)

- آموزش فنی و حرفه ای در کشور امریکا

• مقایسه نظام های آموزش فنی و حرفه ای در چند کشور جهان

• مقایسه نظام های آموزش فنی و حرفه ای موجود با نظام آموزش فنی و حرفه ای در ایران

روش یاددهی - یادگیری

▪ تلفیقی از روش سخنرانی و مطالعه موردی

▪ مطالعه مقالات و سایت های مربوط به نهادهای علمی و سازمان های مربوطه.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
% ۲۰	% ۲۰	نوشتاری: % ۵۰	% ۱۰
		عملکردی: -	

فهرست منابع

منابع اصلی:

طاهریان، عزت الله (۱۳۹۶). آموزش و پرورش تطبیقی (مقایسه تطبیقی آموزش های فنی و حرفه ای در کشورهای ایران، آلمان و ژاپن، انتشارات طاهری.

مرجانی، بهناز (۱۳۷۳). سیر تکوینی آموزش فنی و حرفه ای در ایران، معاونت آموزش فنی و حرفه ای، وزارت آموزش و پرورش، تهران.

Berner, E. & Gonon, P. (2016). *History of Vocational Education and Training in Europe: Cases, Concepts and Challenges*. Bern: Peter Lang.

Khallagh, A.A. (2003). Technical and Vocational Education and Training in the Ministry of Educatio. In Nafisi, Abdolhosein (2003). *Skill Development Report of Iran*, Second chapter. Providing for ILO.

Pilz, M. & Li, J. (2020). *Comparative Vocational Education Research: Enduring Challenges and New Ways Forward*, Springer Nature.

Pilz, M. (2016). *Vocational Education and Training in Times of Economic Crisis: Lessons from Around the World*, Volume 24 of Technical and Vocational Education and Training: Issues, Concerns and Prospects, Springer.

Suharno, Pambudi, N.A., & Harjanto, B. (2020). *Vocational education in Indonesia: History, development, opportunities, and challenges*. *Children and Youth Services Review*,

منابع فرعی:

ثابت نژاد، حمیدرضا؛ حاتم زاده، علیرضا (۱۳۸۹). بررسی تطبیقی آموزش‌های فنی حرفه‌ای در کشورهای آلمان و ایران حاجی قاسمی، محمدجواد (۱۳۹۸). طراحی الگوی پذیرش دبیر فنی و حرفه‌ای در نظام آموزشی ایران بر اساس مطالعات تطبیقی کشورهای پیشرو، رساله دکتری

سلیمی، جمال (۱۳۹۱). آموزش فنی و حرفه‌ای در قرن ۲۱: سیاست‌های یونسکو در خصوص آموزش فنی و حرفه‌ای در عصر اطلاعات و مقایسه جایگاه آموزش فنی و حرفه‌ای ایران با آن سیاست‌ها. پژوهش در نظام‌های آموزشی دوره ۶، ۱ شماره ۱۷.

صالحی عمران ابراهیم، الهه رحمانی قهدریجانی (۱۳۹۱) بررسی شایستگی‌های کانونی در برنامه‌های آموزش‌های فنی و حرفه‌ای: مروری بر مباحث نظری و تجربیات کشورها. فصلنامه مهارت‌آموزی. شماره ۱ صفحه ۷-۳۱

Greinert, W. D. & Hanf, G. (2002). *Towards a history of vocational education and training (VET) in Europe in a comparative perspective*, The European Centre for the Development of Vocational Training.

Maclean, R. & Wilson, D. (2009). *International Handbook of Education for the Changing World of Work: Bridging Academic and Vocational Learning*, Springer Science & Business Media.

منابع مطالعاتی

- رشد آموزش فنی و حرفه‌ای و کار دانش mag.roshd.ir
- سامانه نشریات علمی کشور journals.msrt.ir
- بانک اطلاعات نشریات ایران magiran.com
- پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی sid.ir

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): آموزش مهارتی و اطلاعات بازار کار

عنوان درس (انگلیسی): Skills Training and Labor Market Information

نوع درس: اختیاری دارد ندارد پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

یکی از مهم ترین عوامل تولید، نیروی کار است که دارای بازار است و یک طرف عرضه کنندگان نیروی کار بوده و از طرف دیگر تقاضاکنندگان نیروی کار. بسته به میزان مهارت نیروی کار انواع بازارهای کار شکل گرفته و دستمزدهای نیروی کار وابسته به نوع بازار و میزان مداخله دولت و اتحادیه های کارگری و... تعیین می شوند.

• شناسایی اهمیت نیروی انسانی در تولید کالاها و خدمات از طریق شناخت عوامل بنیادی بازار نیروی کار و ارزیابی شیوه های تعیین دستمزد در بازارهای مختلف

• بررسی و تتبع پیرامون وجوه خرد و وجوه کلان بازار نیروی کار

• بررسی سرمایه انسانی و چگونگی تشکیل آن، اهمیت نیروی کار برخوردار از شرایط لازم و مورد نیاز بازارهای گوناگون

• شناخت تشکلهای کارگری و کارفرمایی و وقوف بر ضوابط و مقررات حاکم بر روابط کار فی مابین دولت، کارفرما و کارگر

• شناخت سازوکارهای بازار نیروی کار تئوری های مربوط به بازار کار، چگونگی تعیین دستمزدها و رابطه آن با سطح عمومی قیمت ها، تورم و بیکاری

توانایی ها و شایستگی هایی که درس پرورش می دهد

- قدرت تحلیل بازار نیروی کار و سازوکارهای آن

- شناخت عوامل مؤثر بر بازار سرمایه انسانی

- تعیین زمان ورود و خروج به بازار

- شناخت چگونگی تعیین دستمزدهای بازار کار

- شناخت قوانین مرتبط با بازار کار ایران

سرفصل درس

- دامنه اقتصاد کار، اهمیت نیروی کار ر رشد و توسعه اقتصاد
- تعاریف پایه: اقتصاد، بازار، عوامل تولید و...
- بازار کار
- عرضه کار
- تقاضای کار
- افزایش کیفیت نیروی کار: سرمایه گذاری روی منابع انسانی
- تعیین نرخ دستمزد (تئوری مزد و بازار کار)
- ساختار بازار کار (رقابت و انواع انحصار در بازار کار)
- بیکاری (تقلیل و کنترل بیکاری)
- سطح عمومی قیمت ها و دستمزدها و بیکاری
- اتحادیه های کارگری و نقش آن در اقتصاد
- رابطه بازار کار با متغیرهای کلان اقتصادی مانند تورم
- مفهوم کار شایسته و روش های محاسبه آن
- مفهوم سرمایه انسانی، روش های محاسبه آن و روش های مورد آن به تابع تولید و مدل های اقتصاد کلان
- تحلیل سرمایه گذاری در سرمایه انسانی
- مروری به تحولات سرمایه انسانی در اقتصادهای ایران و جهان
- فضای کسب و کار و اهمیت آن برای ایجاد اشتغال و روش های اندازه گیری آن
- کار و حقوق کارگر از نظر اسلام
- قوانین مرتبط با بازار کار ایران

روش یاددهی - یادگیری:

سخنرانی، بحث مشارکتی و انجام پروژه های کلاسی

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲۰٪	۲۰٪	نوشتاری: ۵۰٪ عملکردی: -	۱۰٪

منابع اصلی:

- بلانت، د. جکسون، م. (۱۳۷۳). اقتصاد کار و نیروی انسانی، ترجمه محسن رنانی، انتشارات فلاح تیران.
 جزنی، نسرین (۱۳۹۸). مدیریت منابع انسانی، نشر نی.
 حکیمی، محمدرضا (۱۳۸۵) *الحیاه*، جلد ۵، ترجمه احمد آرام، انتشارات دلیل ما
 رضایی، مجید (۱۳۸۳). کار و دین، کانون اندیشه جوان، چاپ اول
 سبحانی، حسن (۱۳۹۹). *اقتصاد کار و نیروی انسانی*، سمت، چاپ دهم.
 متوسلی، محمود (۱۳۹۴). *اقتصاد آموزش و پرورش*، فصول ۴ و ۷، سمت، چاپ نهم.

Ehrenberg, R. G. & Smith, R. G. (2021) *Modern Labor Economics: Theory and Public Policy*, Routledge.

Joll, C.; McKenna, Ch.; McNabb, R. & Shorey, J. (2018). *Developments in Labour Market Analysis*, Taylor & Francis.

منابع فرعی:

صالحی عمران ابراهیم، یغموری، سعید (۱۳۸۹) بررسی مهارت‌های اشتغال‌زای بازار کار با توجه به اقتصاد جهانی. *مجله مطالعات*
 ..برنامه درسی. شماره ۱۶: ۱۸۸-۱۶۵

صالحی عمران ابراهیم و حسین تبار مرزبالی، فاطمه (۱۳۹۳) ادامه تحصیل در دوره‌های تحصیلات تکمیلی یا اشتغال در بازار کار
 (بررسی دیدگاه‌های نظری). *فصلنامه سیاست نامه علم و فناوری*، دوره: ۳، شماره: ۵۲: ۳-۳۳

Boeri, T. & van Ours, J. (2021). *The Economics of Imperfect Labor Markets*, Third Edition, Princeton University Press.

Ehrenberg, R. G. & Stewart Smith, R. (2006). *Modern Labor Economics: Theory and Public Policy*, Pearson/Addison Wesley.

Kaufman, B. E. & Hotchkiss, J. L. (2003). *The Economics of Labor Markets*, Thomson/South-Western.

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): توسعه منابع انسانی در آموزش فنی و حرفه‌ای

عنوان درس (انگلیسی): **Human Resource Development in Technical and Vocational Education**

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز / هم‌نیاز: دارد ندارد   پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

آشنایی با مبانی نظری، الگوها و کاربردهای توسعه منابع انسانی در سازمان‌ها و نقش آن در بهره‌وری سازمانی با تأکید بر مؤسسات آموزش فنی و حرفه‌ای

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- آشنایی با مفاهیم، فلسفه و ضرورت آموزش و توسعه منابع انسانی
- درک مبانی نظری و الگوهای سنتی و نوین توسعه منابع انسانی
- تبیین نقش آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در توسعه منابع انسانی سازمان
- مهارت برنامه‌ریزی، اجرا و ارزشیابی فرصت‌های توسعه منابع انسانی در سازمان
- شناسایی مسائل توسعه منابع انسانی در سازمان‌های ایرانی و به‌ویژه سازمان‌های آموزش فنی و حرفه‌ای

سرفصل درس

- ماهیت، فلسفه و اهداف توسعه منابع انسانی
- جایگاه و نقش توسعه منابع انسانی در سازمان
- روندهای نوین در توسعه منابع انسانی و آموزش
- رویکردها و مدل‌های نظری توسعه منابع انسانی
- مدل‌های شایستگی و کاربردهای آن در بهبود عملکرد
- راهبردهای توسعه منابع انسانی (مربی‌گری، منتورینگ، کار راهه، جانشین‌پروری و سایر راهبردها)
- رویکردها و روش‌های توسعه مدیریت
- نقش آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در توسعه منابع انسانی

- تجارب موفق در توسعه منابع انسانی با تأکید بر مؤسسات آموزش فنی و حرفه‌ای
- بررسی و تحلیل نقاط قوت و ضعف برنامه‌های آموزش و توسعه منابع انسانی در سازمان‌های ایرانی

روش یاددهی - یادگیری

تلفیقی از روش سخنرانی، مباحثه‌ای، مورد کاوی و مطالعه انفرادی تجربیات توسعه منابع انسانی در سازمان‌ها و کشورهای منتخب.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۰	%۲۰	نوشتاری: %۵۰	%۱۰
		عملکردی: -	

فهرست منابع

منابع اصلی:

دسلر، گری (۱۳۸۹). مدیریت توسعه منابع انسانی. ترجمه: علی پارسایان و سیدمحمد اعرابی. تهران: انتشارات دفتر پژوهش‌های فرهنگی.

صباغیان، زهرا و اکبری، سهیلا (۱۳۹۵). آموزش جامع سازمانی. تهران: سمت.

فتحی‌واجارگاه، کورش و نوری، فیروز (۱۳۹۵). مدیریت یادگیری در سازمان‌ها. تهران: علم استادان.

فتحی‌واجارگاه، کورش؛ صالحی‌عمران، ابراهیم و خراسانی، اباصلت (۱۳۹۳). برنامه‌ریزی استراتژیک در آموزش و بهسازی منابع انسانی. انتشارات باور

محمدپور زرنندی، حسین، خراسانی، اباصلت و زمانی‌منش، حامد (۱۳۹۶). رویکردهای نو در آموزش و توسعه منابع انسانی. تهران: آفتاب اندیشه.

ورنر، جان و دسیمون، رندی ال. (۱۳۹۹). توسعه منابع انسانی. ترجمه عباس عباس‌پور، مهدی وفایی زاده، سمیه دانشمندی و نرگس تیغ‌نورد. تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی.

Hughes, C. & Byrd, M. Y. (2015). *Managing Human Resource Development Programs: Current issues and evolving trends*. New York: Palgrave Macmillan

Rao, T. (2008). *Readings in Human Resource Development*. London: Oxford & IBH Publishing Company Pvt.

Sims, R. (2012). *Human Resource Development: Today and Tomorrow*. Connecticut: IAP.

Werner, J. & DeSimone, R. (2012). *Human Resource Development*. Mason, South-Western.

منابع فرعی:

بوش، تونی (۱۳۹۹). توسعه و بهسازی مدیران و رهبران در سازمان‌های آموزشی. ترجمه محمدرضا آهنچیان و سیمین‌دخت پهلوانی. (چاپ دوم). تهران: رشد.

گریوز، جیم (۱۳۸۳). مدیریت استراتژیک منابع انسانی با تأکید بر توسعه منابع انسانی. ترجمه: ناصر پورصادق. تهران: انتشارات آیت.

نونه، ریموند، (۱۳۹۱). آموزش و توسعه، ترجمه اباصلت خراسانی و محبوبه دانشمندی. تهران: انتشارات مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی ایران.

صالحی عمران، ابراهیم، یدالله مهر علیزاده، عبدالحمید ثابتی (۱۳۹۲) مسئولیت اجتماعی شرکت و توسعه منابع انسانی. ساری، انتشارات جهاد دانشگاهی.

فتحی واجارگاه کورش، ابراهیم صالحی عمران، اباصلت خراسانی (۱۳۹۳) برنامه ریزی استراتژیک در آموزش و بهسازی منابع انسانی. تهران. انتشارات باور

ابراهیم صالحی عمران (۱۳۸۸) توسعه منابع انسانی و رویکردهای نظری. همایش ملی منابع انسانی. دانشگاه آزاد اسلامی قائم شهر. ۱۳۸۸.

منابع مطالعاتی

- انجمن توسعه استعداد <https://www.td.org>

انجمن علمی آموزش و توسعه منابع انسانی <http://www.istd.ir>

فصلنامه آموزش و توسعه منابع انسانی <http://istd.saminattech.ir/>

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): نیازسنجی آموزشی در آموزش فنی و حرفه‌ای

عنوان درس (انگلیسی): Educational Needs Assessment in Technical and Vocational

Education

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز/ هم‌نیاز: دارد ندارد   پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

- شناخت مفاهیم نیاز، نیاز آموزشی و پژوهشی نیازسنجی آموزشی
- شناخت فرآیند نیازسنجی آموزشی و پژوهشی در سازمان
- شناخت و توانایی به کارگیری مراحل نیازسنجی آموزشی
- آشنایی با تکنیک‌ها و روش‌های نیازسنجی آموزشی
- کسب توانایی در انجام یک نمونه نیازسنجی آموزشی

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- تشخیص انواع نیازها
- درک ارتباط نیازسنجی آموزشی با فرآیندهای سازمانی
- آگاهی از تکنیک‌های نیازسنجی آموزشی نحوه به کارگیری آن‌ها
- توانایی به کارگیری فرآیند نیازسنجی آموزشی

سرفصل درس

- مفاهیم نیاز، نیاز آموزشی و نیازسنجی آموزشی
- انواع نیاز آموزشی
- انواع روش‌های شناسایی نیازهای آموزشی
- روش‌های اولویت‌بندی نیازهای آموزشی
- انواع تکنیک‌های نیازسنجی آموزشی (توافق-محور و مسئله-محور)
- نیازسنجی سازمانی، شغلی، فردی

- ابزارهای مورد استفاده در نیازسنجی آموزشی
- سطوح نیازسنجی آموزشی

روش یاددهی - یادگیری:

سخنرانی، مورد کاوی، بحث گروهی.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۰	%۲۰	نوشتاری: %۴۰	%۲۰
		عملکردی: -	

فهرست منابع

خراسانی، اباصلت و عیدی، اکبر (۱۳۹۴). تکنیک‌های کاربردی نیازسنجی آموزشی (با تأکید بر تشریح الزامات استاندارد بین‌المللی ایزو ۱۰۰۱۵). مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی ایران.
عباس زادگان، محمد و ترک‌زاده، جعفر (۱۳۸۸). نیازسنجی آموزشی در سازمان‌ها. شرکت سهامی انتشار.
فتحی واجارگاه، کورش (۱۳۹۰). نیازسنجی پژوهشی (مساله یابی پژوهشی و اولویت بندی طرح های تحقیقاتی) ویژه مدیران و کارشناسان واحدهای پژوهشی. آبیژ.
فتحی واجارگاه، کورش (۱۳۹۱). راهنمای تجزیه و تحلیل دیکوم (رهیافت جامع در نیازسنجی آموزشی). سیمای دانش.
فتحی واجارگاه، کورش و فخامزاده، پروانه (۱۳۹۲). نیازسنجی آموزشی: الگوها و فنون. آبیژ.

Barbazette, J. (2006). *Training Needs Assessment: Methods, Tools, And Techniques, Skilled Trainer Series*, John Wiley & Sons.,

Barbazette, J. (2006). *Training Needs Assessment: Methods, Tools, And Techniques (Vol. 1)*. John Wiley & Sons.

Goldstein, I. L., & Ford, J. K. (2002). *Training In Organizations: Needs Assessment, Development, And Evaluation*. Wadsworth/Thomson Learning.

Miller, J. A., & Osinski, D. M. (2002). Training Needs Assessment. *Journal Of Commerce, Uk*.

Stefaniak, J. E. (2020). *Needs Assessment For Learning And Performance: Theory, Process, And Practice*, Routledge.

منابع فرعی

مظلومیان، سعید. (۱۳۹۸). نیازسنجی آموزشی بر اساس روش دیکوم و استاندارد آموزشی ۱۰۰۱۵. پژوهش در یادگیری آموزشگاهی و مجازی، شماره ۴، بهار ۱۳۹۸، ۸۹-۱۰۶.

Altschuld, J. W. & Devraj Kumar, D. (2010). *Needs Assessment: An Overview, Volume 1*, Sage.

Gupta, K. (2011). *A Practical Guide To Needs Assessment Pfeiffer Essential Resources For Training And Hr Professionals*, John Wiley & Sons.

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): مشاوره حرفه‌ای و شغلی

عنوان درس (انگلیسی): Career and Vocational Counseling

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز/هم‌نیاز: دارد ندارد   پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی   تعداد ساعت: ۴۸

اهداف درس

- آشنایی با تعاریف، اهداف و کاربردهای مشاوره شغلی
- درک فرایند مشاوره شغلی
- شناخت الگوها و نظریه‌های مشاوره و رشد شغلی

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- کسب مهارت‌های لازم برای مشاوره شغلی
- انجام مشاوره‌های شغلی در موقعیت‌های واقعی
- توانایی و مهارت خودشناسی، تصمیم‌گیری و...
- تحلیل رویکردها و الگوهای مختلف مشاوره و رشد شغلی
- انجام پژوهش در حوزه مسائل شغلی
- آشنایی با تغییرات کار در قرن ۲۱ و تأثیر آن بر مشاوره شغلی

سرفصل درس

نظری:

- مفاهیم اساسی در مشاوره شغلی
- مقایسه دو مفهوم مشاوره تحصیلی و مشاوره شغلی
- ارتباط بین مشاوره تحصیلی و مشاوره شغلی
- تاریخچه شغلی
- الگوهای مختلف مشاوره

- نظریه‌های مختلف مشاوره رشد شغلی - خصیصه - عامل، رشدی، یادگیری شناختی - اجتماعی، نظریه‌های تصمیم‌گیری و رویکردهای سازه‌گرا
- فرایند مشاوره شغلی
- مشاوره استخدای
- کاربایی (مرور نتایج و کاربست‌ها)
- رشد شغلی زنان
- مشاوره شغلی و تغییرات اجتماعی

عملی:

- حضور دانشجو در یک مدرسه یا دانشکده یا اداره و تهیه یک برنامه مشاوره شغلی در رابطه با سرفصل‌های درسی و ارائه گزارش آن به کلاس و استاد
- مطالعه الگوهای مختلف مشاوره و شغلی در ایران و نقد و ارزیابی شرایط موجود
- تشکیل تیم‌های مشاوره‌ای و تدوین یک طرح مشاوره تحصیلی برای یک مقطع تحصیلی و اجرای آن در موقعیت آموزشی واقعی
- کاربست عملی نظریه‌های رشد شغلی
- آموزش مهارت‌های تصمیم‌گیری شغلی برای دانشجویان
- آموزش کاربایی موفق برای دانش آموزان و دانشجویان

روش‌های یاددهی-یادگیری

- استفاده از ظرفیت‌های کلاسی برای ارائه مباحث کلاسی با مشارکت دانشجویان
- ایجاد فرصت یادگیری مستقیم به صورت فردی مانند یادگیری اکتشافی
- استفاده از شیوه‌های متنوع آموزشی (سخنرانی، مشارکتی، پرسش و پاسخ، برش مغزی و...)
- انجام پروژه‌های عملی توسط دانشجویان به منظور درک عمیق‌تر مباحث و تبادل نظر بیشتر بین دانشجویان

فهرست منابع

منابع اصلی

- باغبان، ایران؛ سمیعی، فاطمه؛ عابدی، محمدرضا و حسینیان، سیمین (۱۳۹۱). نظریه‌های مشاوره مسیر شغلی "مسیر تکامل انتخاب شغل". انتشارات جهاد دانشگاهی دانشگاه اصفهان
- رابرت، ناتان (۱۳۹۶). مشاوره شغلی. ترجمه کیانوش زهراکار، انتشارات رشد.

زونکر، ورنون جی (۲۰۰۶). مشاوره شغلی دیدگاه یکپارچه نگر. ترجمه علی محمد نظری، فرشاد محسن زاده و علیرضا بوستانی پور (۱۳۹۲). انتشارات سمت

شفیع آبادی، عبدالله (۱۳۹۵). راهنمایی و مشاوره تحصیلی و شغلی. انتشارات سمت

صالحی عمران، ابراهیم و کرم خانی، زینب (۱۳۹۶) اصول و فعالیت‌های مشاوره حرفه‌ای (استیون استرایکر)، انتشارات موسسه آموزشی تألیفی ارشدان.

Brown, D. (Ed.). (2002). *Career choice and development*. John Wiley & Sons.

McMahon, M. (Ed.). (2016). *Career counselling: Constructivist approaches*. Routledge.

Savickas, M. (2011). *Career counseling* (Vol. 74). Washington, DC: American Psychological Association.

Sharf, R. S. (2016). *Applying career development theory to counseling*. Nelson Education.

Tang, M. (2018). *Career Development and Counseling: Theory and Practice in a Multicultural World*. SAGE Publications.

منابع فرعی

صالحی عمران، ابراهیم، زینب کرم خانی (۱۳۹۶) اصول و فعالیت‌های مشاوره حرفه‌ای (استیون استرایکر). تهران، انتشارات موسسه آموزشی تألیفی ارشدان.

کرمخانی زینب، صالحی عمران، هاشمی سهیلا، مهر علی زاده یدالله (۱۳۹۷) طراحی الگوی مشاوره حرفه‌ای در دانشگاه‌های ایران، مجله آموزش عالی ایران، سال دهم، شماره سوم: ۷۸-۱۱۰.

کرمخانی زینب، صالحی عمران، ابراهیم، هاشمی، سهیلا، یداله (۱۳۹۷) واکاوی موانع پیش روی رویکرد مشاوره حرفه‌ای در دانشگاه‌های ایران مطالعات برنامه‌ریزی آموزشی: ۳۲-۱۴.

Walsh, W. B.; Savickas, M. L. & Hartung, P. (2013). *Handbook of Vocational Psychology: Theory, Research, and Practice*, Routledge

منابع مطالعاتی

فصلنامه مشاوره شغلی و سازمانی

تازه‌ها و پژوهش‌های مشاوره

فصلنامه سلامت کار

Journal of School Psychology
School Psychology Review,
School Psychology Quarterly
Professional School Counseling
Psychology in the Schools
Journal of career development
Journal of vocational behavior
Journal of employment counseling

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): سیاست‌گذاری آموزش فنی و حرفه‌ای

عنوان درس (انگلیسی): Policy-Making of Technical and Vocational Education

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز: دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

- شناخت مفاهیم اساسی در حوزه سیاست‌گذاری آموزش فنی و حرفه‌ای
- شناخت حدود و ثغور حوزه سیاست‌گذاری آموزش فنی و حرفه‌ای
- آشنایی با انواع رویکردها و الگوهای سیاست‌گذاری آموزش فنی و حرفه‌ای و تحلیل نقاط ضعف و قوت آن‌ها

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

توانایی در ارزیابی اثربخشی سیاست‌های آموزش فنی و حرفه‌ای

سرفصل درس

- اصطلاح‌شناسی
- حدود و ثغور سیاست‌گذاری در آموزش فنی و حرفه‌ای
- برنامه درسی: سیاست‌زدگی و سیاست‌گذاری
- ماهیت سیاست و انواع آن
- نسبت سیاست و برنامه درسی: کارکردها و برداشتها
- رویکردها و الگوهای سیاست‌گذاری در برنامه درسی: نوع‌شناسی
  - سیاست عمومی و حکومت‌مدارانه
  - سیطره تخصصی و حرفه‌ای
  - مشارکت عمومی و همراهی غیر تخصصی‌ها
  - تلفیقی رویکردها و ...
- عوامل مؤثر در سیاست‌گذاری:
  - عوامل انسانی
  - عوامل اجتماعی و فرهنگی

- نهادی و رسمی

- مراجع و فرایندهای سیاست‌گذاری آموزش فنی و حرفه‌ای در ایران و چند کشور منتخب
- تحلیل نمونه‌ای از سیاست‌های آموزش فنی و حرفه‌ای در ایران و چند کشور منتخب
- شیوه‌ها و ملاک‌های ارزشیابی از اثربخشی و اصلاح سیاست‌های آموزش فنی و حرفه‌ای
- نقد و بررسی سیاست‌گذاری در آموزش فنی و حرفه‌ای ایران

روش یاددهی - یادگیری

تلفیقی از روش توضیحی و بحث گروهی

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۰	-	نوشتاری: %۵۰	%۳۰
		عملکردی: -	

فهرست منابع

منابع اصلی

صافی، احمد (۲۰۱۶). مسائل آموزش و پرورش ایران و راه‌های کاهش آن. انتشارات ویرایش.

نیسی نیا، علی (۱۳۹۶). آسیب‌شناسی سیاست‌گذاری در برنامه درسی بر اساس مدل SWOT، تهران: آوای نور.

Ball, Stephen J. (2012). *Politics and Policy Making in Education*, London: Routledge.

George K. Zarifis (2000) Vocational education and training policy development for young adults in the European union: a thematic analysis of the EU trend of convergence towards integration, drawn from the brief presentation of the VET policies adopted in three memberstates, *Research in Post-Compulsory Education*, 5:1, 91-113.

Lauglo, Jon. (2006). *Research for TVET Policy Development*. In WEnt.

Unesco. (1984). *Policy, Planning and Management in Technical and Vocational Education: A Comparative Study*. Unesco.

منابع فرعی

Cooper, B.S.; Cibulka, J. G. & Fusarelli, L.D. (2014). *Handbook of Education Politics and Policy*, Routledge.

Catts, R.; Falk, I. & Wallace, R. (2011). *Vocational Learning: Innovative Theory and Practice*, Volume 13 of *Technical and Vocational Education and Training: Issues, Concerns and Prospects*, Springer Science & Business Media.

محمدی زاد، سمیه؛ عزیزی، نعمت اله و صالحی عمران، ابراهیم (۱۳۹۸)، تاملی انتقادی بر سیاست ها و سازوکارهای آموزش های فنی و حرفه‌ای در تناسب با موازین دانشگاه کارآفرین (مطالعه موردی: دانشگاه فنی و حرفه‌ای)، مطالعات برنامه ریزی آموزشی، ۱۶، ۳۰-۱.

منابع مطالعاتی:

policy Studies Journal

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): آمار برای داده‌های آموزشی

عنوان درس (انگلیسی): Statistics for Educational Data

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز: دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

- درک نقش آمار توصیفی و استنباطی به‌عنوان بخشی از تحقیقات آموزشی
- بررسی چگونگی استفاده از آمار توصیفی و استنباطی برای آزمون فرضیه‌ها
- توسعه مهارت در استفاده از SPSS برای طبقه‌بندی و توصیف داده‌ها

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

مهارت در ارائه گزارش نتایج آماری
تشخیص روش‌های آماری مناسب برای کاوش، توصیف و تجزیه و تحلیل داده‌های آموزشی

سرفصل درس

- مفاهیم اصلی آمار استنباطی: فرضیه و انواع آن، آزمون‌های یک دامنه و دو دامنه، خطای نوع اول و نوع دوم، سطح معناداری، قضیه حد مرکزی
- مراحل انجام آزمون‌های آماری و برآورد-
- آزمون‌های آماری T- تک نمونه‌ای، دو میانگین مستقل، دو میانگین همبسته،
- نسبت با یک ارزش ثابت، دو نسبت مستقل، دو نسبت همبسته، آزمون‌های همبستگی: پیرسون، اسپیرمن، کندال، دو رشته‌ای، دو رشته‌ای نقطه‌ای، فای، تراکوریگ، فای دو رشته‌ای، رگرسیون ساده و چندگانه، مجذور کا
- تبدیل ارزش مجذور کا به فای و ضریب همخوانی، آزمون‌های نا پارامتری یومان ن ویتنی و ویلکا کسون
- کاربرد نرم‌افزارهای آماری (مثل SPSS، LSREL، AMOS) در تحلیل داده‌های کمی

روش یاددهی - یادگیری

تلفیقی از روش توضیحی و بحث گروهی

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۰	-	نوشتاری: %۵۰	%۳۰
		عملکردی: -	

فهرست منابع

منابع اصلی

کاپالن، رابرت (۱۳۹۰). آمار پایه برای علوم رفتاری، علوم تربیتی، علوم اجتماعی، علوم زیستی، ترجمه ایرج ساعی ارسبی، تهران: شرکت بهمن برن
مداح، محمدتقی و حسن زاده، رمضان (۱۳۸۷). روش های آماری در علوم رفتاری (آمار توصیفی و آمار استنباطی)، ویرایش.

Lee Abbott, M. (2014). *Understanding Educational Statistics Using Microsoft Excel and SPSS*, John Wiley & Sons.

منابع فرعی

Ben-Zvi, D.; Makar, K. & Garfield, J. (2017). *International Handbook of Research in Statistics Education*, Springer.

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): مباحث ویژه در آموزش فنی و حرفه‌ای

عنوان درس (انگلیسی): Special Topics in Technical and Vocational Education

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز / هم‌نیاز: دارد ندارد   پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

ارائه مباحث جدید و نوآوری‌های حوزه آموزش فنی و حرفه‌ای

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

درک مفاهیم جدید

سرفصل درس

در این درس در هر ترم بر اساس پیشنهاد اعضای گروه یک یا دو مبحث جدید و پیشرفته به صورت ویژه به دانشجویان آموزش داده می‌شود. سرفصل درس از سوی پیشنهاددهنده در ابتدای هر ترم بعد از تأیید شورای آموزشی گروه به دانشجویان ارائه می‌شود. استاد مربوطه موظف است دو ماه قبل از شروع نیمسال، طرح درس را در جلسه شورای تحصیلات تکمیلی ارائه و به تصویب رساند.

روش یاددهی - یادگیری

روش یادگیری ترکیبی از روش سخنرانی به همراه بحث گروهی و تمرین‌های عملی سر کلاس

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۰	-	نوشتاری: %۵۰	%۳۰
		عملکردی: -	

فهرست منابع

منابع هر بحث توسط ارائه‌دهنده در ابتدای هر نیمسال پیشنهاد می‌شود.

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): کارورزی			
عنوان درس (انگلیسی): Internship			
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: دارد ■	ندارد □	عنوان پیش نیاز: تمام دروس تخصصی
تعداد واحد: ۲	نوع واحد: عملی		تعداد ساعت: ۱۲۸

اهداف درس

- ایجاد پیوند میان مباحث نظری با عمل
- کسب تجربه واقعی در زمینه طراحی، تدوین و اجرای برنامه‌های درسی فنی و حرفه‌ای و همچنین برنامه‌ریزی آموزشی و مدیریت این گونه آموزش‌ها
- آشنایی با ساختارهای موجود برنامه‌ریزی در نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای و رویه‌ها و فرایندهای جاری سازمان‌های آموزشی
- نقد وضعیت موجود و ارائه برنامه‌ای عملیاتی در راستای افزایش کیفیت آموزش

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- شناخت ساختارهای برنامه‌ریزی درسی در نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای
- شناخت فرایندهای کاری و مسائل عمده مراکز و آموزشگاه‌ها و دانشگاه‌های فنی و حرفه‌ای
- شناخت ساختارهای برنامه‌ریزی آموزشی در نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای
- شناخت ساختارهای رهبری آموزشی در نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای
- توسعه توانایی نقد آموزش فنی و حرفه‌ای از ابعاد برنامه‌ریزی
- توانایی انجام یک فعالیت برنامه‌ریزی با تأکید بر مسئله محوری

سرفصل درس

- نظری:-
- عملی:
- حضور در مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای، ادارات آموزش فنی و حرفه‌ای، واحدهای برنامه‌ریزی دانشگاه‌های فنی و حرفه‌ای و علمی و کاربردی جهت شناخت وضعیت موجود و مسئله یابی
- نقد وضعیت موجود برنامه‌ریزی واحد آموزشی

- انجام یک یا چند فعالیت برنامه‌ریزی بر اساس الگو و رویکردی معین جهت حل مسائل موجود
- تدوین گزارش کارورزی

روش یاددهی - یادگیری

یادگیری مبتنی بر عمل Action Learning مبنای تدریس این درس است انتظار می‌رود با حضور در محل کارورزی نخست مسئله‌یابی صورت پذیرد و سپس با تحلیل عوامل ایجاد مسئله پیشنهاداتی اجرایی جهت بهبود ارائه و تا حد امکان اجرا شود. انتظار می‌رود که در طول ترم، نسبت به تشکیل حداقل سه جلسه کلاسی به صورت میزگرد اقدام شده و در قالب جلسه نخست، رئوس انتظارات و فرایند و در قالب جلسات دوم و سوم که در خلال نیم سال برگزار می‌شود، ارزیابی از فعالیت‌ها و راهنمایی توسط مدرس انجام پذیرد.

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
۳۰٪	-	نوشتاری: -	به صورت کارپوشه ۷۰٪
		عملکردی: -	

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): ارزشیابی مشاغل	
عنوان درس (انگلیسی): Jobs Evaluation	
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: ☐ دارد ☒ ندارد
تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری
	تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با مفاهیم و اصول اساسی ارزیابی مشاغل و طبقه‌بندی آنها
- شناسایی رویکردها و روش‌های تجزیه و تحلیل شغل
- درک چگونگی طبقه‌بندی مشاغل و طرح‌های طبقه‌بندی مشاغل در ایران و در سطح بین‌المللی

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی تجزیه و تحلیل شغل در حوزه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای
- توانمندی بررسی و ارزیابی طرح‌های طبقه‌بندی مشاغل
- توانایی کاربرد استانداردهای طبقه‌بندی مشاغل در ارزیابی مشاغل
- توانایی بهره‌گیری از استانداردهای طبقه‌بندی مشاغل

سرفصل درس:

- مبانی و اصول طبقه‌بندی مشاغل
  - علل پیدایش طبقه‌بندی
  - تعاریف و اصطلاحات طبقه‌بندی و ارزشیابی
  - فواید طبقه‌بندی مشاغل
- مراحل طراحی و تدوین طرح‌های طبقه‌بندی مشاغل
- تجزیه و تحلیل شغل
  - اهداف تجزیه و تحلیل شغل
  - کاربردهای تجزیه و تحلیل مشاغل
  - روش‌های تجزیه و تحلیل شغل

• روش‌های متداول طبقه‌بندی و ارزیابی مشاغل

- عوامل طبقه‌بندی و ارزیابی مشاغل

- فرایند ارزیابی مشاغل

- روش‌های ارزیابی مشاغل

• آشنایی با قوانین و مقررات فصل هشتم و دهم قانون خدمات کشوری

• استانداردهای طبقه‌بندی مشاغل

- مبانی، اهداف و موارد استفاده از طبقه‌بندی استاندارد بین‌المللی مشاغل

- اصول کلی طبقه‌بندی-ISCO

- اصول کلی طبقه‌بندی مشاغل ایران

- مدل محتوایی O*NET

• طرح‌های طبقه‌بندی مشاغل نه‌گانه

• چالش‌ها و مزایای ارزیابی مشاغل

روش یاددهی - یادگیری

- روش‌های تدریس گروهی، مطالعه انفرادی، مشارکت فردی و گروهی دانشجویان در بحث‌های کلاس و مرور مقالات.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۰	%۲۰	نوشتاری: %۵۰	%۱۰
		عملکردی: -	

فهرست منابع

منابع اصلی:

آرمسترانگ، مایکل؛ کامینز، آن؛ هاستینگز، سو؛ وود، ویل (۱۳۹۳). *ارزشیابی مشاغل راهنمایی برای دستیابی به پرداخت برابر*، ترجمه سید نقوی، میرعلی؛ ابراهیمی، ساره؛ قاسمی بنابری، حمیدرضا. کتاب مهربان.

چمران، محمدهادی (۱۳۷۹). *ارزیابی مشاغل*، دانشگاه صنعتی شریف، موسسه انتشارات علمی.

رونق، یوسف (۱۳۹۸). *طراحی شغل، طبقه‌بندی و ارزشیابی مشاغل*، فرمنش.

صالحی عمران، ابراهیم (۱۳۸۶) *جامعه، کار و مشاغل: مروری بر مهارت‌های اشتغال‌زا در بازار کار*، انتشارات سمت.

Armstrong, M; Baron, A(1995). *The Job Evaluation Handbook*. CIPD Publishing.

Eargle, F(2013). *Job Evaluation - Traditional Approaches and Emerging Technology*. Lulu.com.

Masanja, N.M(2019). *Job Evaluation Workbook: A Practical Guide to Job Evaluation*. NMM Printers.

منابع فرعی:

علی احمدی، علیرضا؛ فتحیان، محمد (۱۳۸۶). طراحی متدولوژی طبقه‌بندی و ارزشیابی مشاغل. نشریه: مدیریت فردا، دوره ۵، شماره ۱۷: ۳-۲۲.

Cifuentes, M; Boyer, J., Laura Punnett,L (2010). *Use of O*NET as a job exposure matrix: A literature review*.

Peterson, N. G., Mumford, M. D., Borman, W. C., Jeanneret, P. R., & Fleishman, E. A. (Eds.). (1999). *An occupational information system for the 21st century: The development of O*NET*. American Psychological Association.

منابع مطالعاتی:

- سامانه نشریات علمی کشور journals.msrt.ir

- بانک اطلاعات نشریات ایران magiran.com

- بانک اطلاعات شغلی ONET onetonline.org

- پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی sid. Ir

- Google books

- Google scholar

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): اجرای برنامه درسی آموزش فنی و حرفه‌ای

عنوان درس (انگلیسی): **Implementation of Technical And Vocational Education**

Curriculum

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز: دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

- شناخت مفهوم تغییر و اجرا
- درک رویکردها یا دیدگاه‌های مختلف در تغییر و اجرای برنامه درسی
- شناخت فرایند تدوین تغییر
- شناخت عوامل مؤثر برای تغییر و اجرا
- درک مشکلات پیش روی اجرای برنامه درسی فنی و حرفه‌ای
- آشنایی با نقش عواملان تغییر برنامه درسی
- آشنایی با ابزارهای مربوط به تغییر و اجرا
- شناخت رهبری برنامه درسی

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی تجزیه و تحلیل فرایند تغییر برنامه درسی فنی و حرفه‌ای
- مهارت در تجزیه و تحلیل عوامل مؤثر بر پذیرش تغییرات برنامه درسی
- تجزیه و تحلیل عوامل مؤثر بر اجرای تغییرات برنامه درسی فنی و حرفه‌ای
- تجزیه و تحلیل عوامل مؤثر بر نهادینه‌سازی تغییرات برنامه درسی
- توانایی مدیریت اجرای تغییرات برنامه درسی فنی و حرفه‌ای
- شایستگی طراحی مداخلات مؤثر جهت تسهیل اجرای برنامه درسی فنی و حرفه‌ای

سرفصل درس

- مفهوم شناسی اجرای برنامه درسی و مفاهیم مرتبط (اصلاح، نوآوری، جنبش، تغییر، انتشار، توزیع و ...)
- دیدگاه‌های اساسی درباره تغییر و اجرای برنامه درسی (مانند شوآب، آیزنر، سرسون و تری کارسون)

- دیدگاه فولان: عناصر تغییر موفقیت آمیز و فرایند اجرای برنامه درسی
- عوامل مؤثر بر پذیرش برنامه درسی جدید آموزش فنی و حرفه ای
- ابزارهای مربوط به پذیرش تغییر برنامه درسی (سنجش ویژگی‌های ادراکی پذیرندگان تغییر، نرخ پذیرش، شناسایی طبقات پذیرندگان و منحنی S شکل پذیرش و...)
- عوامل درونی و بیرونی مؤثر بر اجرای برنامه درسی جدید
- ابزارهای اندازه گیری اجرا در مدارس (ابزارهای تولیدشده توسط هال و همکاران در پروژه CBAM)
- عوامل مؤثر بر نهادینه سازی برنامه درسی جدید آموزش فنی و حرفه ای
- ابزارهای اندازه گیری نهادینه سازی (سنجش میزان و سطوح نهادینه سازی)
- عاملان اجرای برنامه درسی (مدیر، معلم؛ دانش آموزان و والدین و اجتماع محلی)
- رهبری برنامه درسی آموزش فنی و حرفه ای

روش یاددهی - یادگیری

مباحث این درس به جز مباحث مقدماتی (مفهوم شناسی و الگوها) که حالت صرفاً نظری دارد در سایر موارد امکان برقراری ارتباط بین مطالب جلسات مختلف درس و واقعیت‌های برنامه درسی کشور - به ویژه با عنایت به تغییرات اخیر برنامه درسی - به خوبی وجود دارد. لذا اتخاذ رویکرد معلم محور و ارائه مستقیم مطالب در این درس توجیهی ندارد. محور هر یک از جلسات می تواند انجام تکلیف، پاسخ به یک سؤال، بررسی مورد و یا حل یک مسئله باشد. مشخص بودن منبع هر جلسه از قبل و مطالعه آن به عنوان دانش لازم جهت ورود به کلاس و انجام تکلیف بر اساس آن می تواند به پویایی فرصت‌های یادگیری فراهم شده در کلاس کمک شایانی نماید. زمان هر جلسه می تواند به دو بخش تقسیم شود. در بخش اول مروری کوتاه بر اهم مطالب مطرح شده در منبع مورد مطالعه و گفتگو پیرامون آن جهت ایجاد تصویر مشترک ذهنی و سپس بررسی نقادانه تکالیف انجام شده توسط دانشجویان انجام شود. در بخش دیگر نیز دانشجویان پس از آشنایی با ابزارهای مختلف اجرا و تغییر برنامه درسی به انجام کار میدانی در زمینه به کارگیری یک ابزار خواهند پرداخت و نتایج آن را در کلاس ارائه خواهند نمود.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪ ۱۰	٪ ۲۰	٪ ۵۰	٪ ۲۰
		عملکردی: -	

تجهيزات و امکانات مورد نیاز

- کلاس با امکان چیدن صندلی‌ها به شکل U شکل

فهرست منابع

منابع اصلی:

مهر محمدی محمود (۱۳۹۳) برنامه درسی: نظرگاه‌ها رویکردها چشم‌اندازها. ویراست دوم. به نشر. صالحی عمران، ابراهیم، یحیی پور، امید (۱۳۹۱). شاخص‌هایی برای کیفیت آموزش فنی و حرفه‌ای، انتشارات سازمان آموزش و فنی و حرفه‌ای کشور.

Hall, G. E., & Hord, S. M. (2015). *Implementing change, patterns, principles, and potholes*. (4rd ed.). Upper Saddle River, New Jersey: Pearson

منابع فرعی:

Boschee, F. B Whitehead M. B (2011). *Curriculum Leadership: Strategies for Development and Implementation*

Chun LO, Yiu, Shirley S. Y. Yeung, John T. S. Lam, Anthony W. L. Leung (2012). *Curriculum Change and Innovation*, Hong Kong University Press.

Fullan, M. (2007). *The new meaning of educational change*. London: Routledge Flamer.

Hargreaves, A, Lieberman, A, Fullan, M(2010). *Second International Handbook of Educational Change*. Springer

Jeremiah Samuel (2017). *Curriculum Implementation and Instruction: Pedagogical Perspectives*, Cel-Bez Didactic Books.

Kridel, Craig. *Curriculum Implementation, Encyclopedia of Curriculum Studies*.

Rogers, M.E (2003). *Diffusion of Innovations*. Simon and Schuster

منابع مطالعاتی:

فصلنامه پژوهش در برنامه‌ریزی درسی jsr-e.khuisf.ac.ir

Journal of Curriculum Studies <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0022027032000058153>

Journal of Curriculum and Teaching <http://www.sciencedupress.com/journal/index.php/jct/index>

Review of Educational Research <http://journals.sagepub.com/home/rer>

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش فنی و حرفه‌ای

عنوان درس (انگلیسی): Application of ICT in Technical And Vocational Education

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز: دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲   نوع واحد ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی   تعداد ساعت: ۴۸

اهداف درس

- آشنایی با مبانی، رویکردها و الگوهای فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای
- شناخت و بهره‌گیری از فناوری اطلاعات و ارتباطات در محیط‌های آموزش فنی و حرفه‌ای

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- علاقه‌مند شدن به کاربرد فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات در محیط‌های آموزش فنی و حرفه‌ای
- شناخت رویکردها و الگوهای فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای
- توانایی استفاده از الگوهای طراحی برنامه درسی و طراحی آموزشی مبتنی بر فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات در موقعیت‌های مختلف آموزش فنی و حرفه‌ای

سرفصل درس:

نظری

- بنیادهای نظری و چارچوب مفهومی فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات (دیدگاه فلسفی، دیدگاه تعاملی، مسئولیت و کنترل، یاددهی و فناوری)
- فناوری آموزشی و تعامل
- نظریه‌های یادگیری الکترونیکی، برنامه درسی و آموزش با تأکید بر آموزش‌های فنی و حرفه‌ای
- سیستم‌های مدیریت یادگیری الکترونیکی (L.C.M.S و L.M.S و...)
- کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در فرایند یاددهی و یادگیری
- نسل‌های فناوری آموزش از راه دور
- شبکه و آموزش از راه دور

عملی

- طراحی، اجرا و ارزشیابی دوره‌های آموزش و یادگیری الکترونیکی و آموزش تحت وب در آموزش فنی و حرفه‌ای
- طراحی سامانه مدیریت یادگیری شامل: مدل، ساختار SCORM، ساختار موضوعی، مدیریت دوره، طراحی و ارزیابی قابلیت‌های I.C.T و ...
- چگونگی طراحی شبیه‌سازها در آموزش فنی و حرفه‌ای

روش یاددهی یادگیری

- تدریس با استفاده از روش‌های مشارکتی، نمایشی، شبیه‌سازی، آموزش مستقیم و تسلط ورزی آموزشی
- طراحی، اجرا و ارزشیابی یک دوره آموزش فنی و حرفه‌ای با استفاده از فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۰	-	نوشتاری: %۵۰	%۳۰
		عملکردی: -	

فهرست منابع

منابع اصلی

اندرسون، تری و ارگرسون، دی (۱۳۸۵). یادگیری الکترونیکی در قرن ۲۱، ترجمه محمدرضا عطاران، مدارس هوشمند. ذوفن، شهناز (۱۳۸۹). کاربرد فناوری‌های جدید در آموزش، انتشارات سمت.

فالن، کارول و براون، شارون (۱۳۸۶) استانداردهای یادگیری الکترونیکی - ترجمه فردوس باقری و مهدی حسین کوچک، موسسه توسعه فناوری اطلاعات آموزشی مدارس هوشمند.

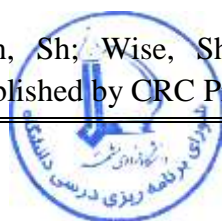
گرین، تیموثی. دی. و براون، ابی (۱۳۸۵). پروژه‌های چندرسانه‌ای در کلاس درس - راهنمای طراحی و ارزشیابی، ترجمه محمدرضا عطاران، موسسه توسعه فناوری اطلاعات آموزشی مدارس هوشمند.

لاولس، آوریل (۱۳۸۴). نقش ICT در کلاس درس، ترجمه منوچهر فضلی خانی و فرهاد فتحی نژاد، انتشارات ورای دانش.

یونگ، ویم؛ وان مرینبور، یرون و کوپر، راب (۱۳۹۰). نظام جامع یادگیری الکترونیکی (الزامات آموزشی، فنی و سازمانی). ترجمه بی‌بی عشرت زمانی و سید مجید عبدالمهی، انتشارات سمت.

Chinien, Ch. (2005). *ICT Application in Technical and Vocational Education and Training*, © UNESCO Institute for Information Technologies in Education.

Fun, Sh; Wise, Sh; Tracy, T., (2015). *Information Technology and Career Education*. Published by CRC Press.

Latchem, Colin, Commonwealth of Learning, (2017). *Using ICTs and blended learning in transforming technical and vocational education and training*, UNESCO Publishing.

O'Neil, H. F. & Perez, R. S. (2013). *Web-Based Learning: Theory, Research, and Practice*, Routledge.

Porter, L. R. (2004). *Developing an Online Curriculum, Technologies and Techniques*, IGI Global,

Syed Noor ul Amin(2018). *ICT Integration in Education: A Smart Concept of Teaching and Learning*, Educreation Publishing.

منابع فرعی

افضل نیا، محمدرضا (۱۳۹۸). طراحی و آشنایی با مراکز مواد و منابع یادگیری، انتشارات سمت.

دنهام، پرسوال و باترو، آنتونیوم. (۱۳۸۴). آموزش و پرورش دیجیتالی، ترجمه مجید رضا پاسبان رضوی، انتشارات ترانه.

عبادی، رحیم (۱۳۸۲). یادگیری الکترونیکی و آموزش و پرورش، موسسه پژوهشی آفتاب مهر.

لطیفی، محمد کریم (۱۳۸۰). مبانی نظری فناوری آموزشی ویژه معلمان، انتشارات لطیفی شیراز.

Kotsik B., Tokareva N., Boutin F., Chinien C. (2009) ICT Application in TVET. In: Maclean R., Wilson D. (eds) *International Handbook of Education for the Changing World of Work*. Springer, Dordrecht. https://doi.org/10.1007/978-1-4020-5281-1_127

UNESCO International Centre for Technical and Vocational Education and Training (2020). *Promoting quality in TVET using technology: A practical guide*, UNESCO Publishing.

Victor C.X, Wang, (2012). *Vocational Education Technologies and Advances in Adult Learning: New Concepts: New Concepts*, IGI Global.

Victor X, W (2009). *Handbook of Research on E-Learning Applications for Career and Technical Education: Technologies for Vocational Training: Technologies for Vocational Training*, IGI Global.

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): صلاحیت حرفه‌ای	
عنوان درس (انگلیسی): professional Competence	
نوع درس: اختیاری	پیش‌نیاز: دارد ☐ ندارد ☒
تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری
تعداد ساعت: ۳۲	

اهداف درس

- این درس در دو سرفصل، صلاحیت و اخلاق حرفه‌ای ارائه می‌شود.
- درک مفهوم، سطوح، چارچوب‌های صلاحیت
  - فهم مفهوم اخلاق، اخلاق حرفه‌ای، اخلاق کاری
  - شناخت مبانی اخلاق حرفه‌ای در اسلام

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- توانایی تدوین کدهای اخلاقی و منشور اخلاقی
- شناخت حقوق متقابل کارکنان، مدیران و سازمان
- فهم اخلاق حرفه‌ای و جایگاه آن در برنامه‌ریزی و آموزش
- توانایی شناسایی و تحلیل مسائل اخلاقی
- رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای
- توانمندی ارزیابی مدل‌های صلاحیت حرفه‌ای
- توانایی سطح‌بندی صلاحیت‌های حرفه‌ای
- درک ارتباط میان استانداردها و صلاحیت‌های حرفه‌ای

سرفصل درس

- مفهوم شناسی صلاحیت
- اهداف چارچوب صلاحیت حرفه‌ای
- سطوح صلاحیت‌های حرفه‌ای بر اساس شاخص‌های مطرح شده در قوانین
- مسیرهای آموزش فنی و حرفه‌ای در یک نظام صلاحیت حرفه‌ای

- ساختارشناسی و تشکیلات اداری در صلاحیت حرفه‌ای برنامه ریزان
- استانداردهای شایستگی مشاغل
- ارتباط استانداردهای آموزشی با استانداردهای حرفه‌ای
- شایستگی‌های پایه و صلاحیت حرفه‌ای
- شناخت مفاهیم اخلاق، اخلاق کاری و اخلاق حرفه‌ای
- مسئولیت‌های اخلاقی کارکنان
- آموزش اخلاق حرفه‌ای
- کدهای اخلاقی و نحوه شناسایی آنها
- اخلاق حرفه‌ای در اسلام

روش یاددهی - یادگیری

- تلفیقی از روش سخنرانی، مطالعه انفرادی، مشارکت فردی و گروهی دانشجویان در بحث‌های کلاس و مرور مقالات.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۰	%۲۰	نوشتاری: %۵۰	%۱۰
		عملکردی: -	

فهرست منابع

منابع اصلی:

اکبری فر، نزهت (۱۳۹۶). اخلاق حرفه‌ای. ساکو.
 سازمان جهانی کار - مرکز بین‌المللی آموزش (۲۰۰۷). دیکشنری استانداردهای شایستگی محور
 عنابستانی، ملیحه و مهدی سعیدی کیا (۱۳۹۵). اخلاق حرفه‌ای. تهران: آها
 فرامرز قراملکی، احد (۱۳۸۵). درآمدی بر اخلاق حرفه‌ای. تهران: سرآمد.
 فرامرز قراملکی، احد (۱۳۸۸). اخلاق حرفه‌ای در تمدن ایران و اسلام. تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.
 فرامرز قراملکی، احد (۱۳۹۳). اخلاق حرفه‌ای. تهران: مجنون.
 مرکز آمار ایران، روابط عمومی و همکاری‌های بین‌المللی (۱۳۹۵). طبقه‌بندی استاندارد مشاغل ایران-بر اساس طبقه‌بندی
 استاندارد بین‌المللی ISCO-2008
 سبحانی نژاد، مهدی؛ تزدان، امیر رضا (۱۳۹۴). تبیین چهارچوب صلاحیت‌های حرفه‌ای مربیان و استادکاران آموزش فنی و
 حرفه‌ای. مطالعات برنامه ریزی آموزشی

علوی ایلخچی، حمید، بهمنیار باروق، بیتا، نماینده، یعقوب، ارواحی، حمید (۱۳۹۱). چارچوب صلاحیت‌های فنی و حرفه‌ای ایران: ITVQSF اولین نسخه طرح مفهومی اعتباربخشی به سرمایه‌های انسانی بر اساس صلاحیت‌های فنی و حرفه‌ای، تهران: سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (۱۳۹۶). بررسی چارچوب صلاحیت حرفه‌ای ده کشور منتخب و مقایسه آن با ایران، معاونت پژوهش‌های اجتماعی - فرهنگی، دفتر مطالعات اجتماعی.

Bartram, D. (2006). The SHL universal competency framework. Surrey, UK: SHL White Paper.

Cheetham, G. (1999). The acquisition of professional competence (Doctoral dissertation, University of Sheffield).

Gupta, B. (2011). *Competency Framework for Human Resources Management*, Concept Publishing Company.

Martin, Ch. & Ruitenberg C.W. (2020). *Ethics in Professional Education*, Taylor & Francis Group.

Pezeshki-Raad, G., Yoder, E. P., & Diamond, J. E. (1994). Professional competencies needed by extension specialists and agents in Iran. *Journal of International Agricultural and Extension Education*.

منابع فرعی:

دی یانگ، میشل (۱۳۸۹) نقش چارچوب صلاحیت‌های حرفه‌ای در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، ترجمه: ابوالقاسم جریانی. رشد آموزش فنی و حرفه‌ای، دوره‌ی ششم، شماره ۱.

دیانتی، محمد و عرفانی، مریم (۱۳۸۸). شایستگی، مفاهیم و کاربردها. تدبیر، ۱۹، ۲۰۶-۱۴.

سبحانی نژاد، مهدی؛ تزدان، امیررضا (۱۳۹۴). تبیین چهارچوب صلاحیت‌های حرفه‌ای مربیان و استادکاران آموزش فنی و حرفه‌ای. مطالعات برنامه‌ریزی آموزشی

صالحی عمران ابراهیم و قاسم‌زاده، آناهیتا (۱۳۹۲) بررسی مهارت‌های عمومی مرتبط با کیفی سازی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای از منظر ذینفعان. دو فصلنامه نوآوری و ارزش‌آفرینی، سال دوم، شماره ۴، ۴۱-۲۳.

صالحی عمران ابراهیم و یغموری، سعید (۱۳۸۹) بررسی مهارت‌های اشتغال‌زای بازار کار با توجه به اقتصاد جهانی. مجله مطالعات برنامه درسی. شماره ۱۶: ۱۸۸-۱۶۵.

صالحی عمران، ابراهیم (۱۳۸۶) جامعه، کار و مشاغل: مروری بر مهارت‌های اشتغال‌زا در بازار کار. انتشارات سمت.

صالحی عمران، ابراهیم و یحیی پور، امید (۱۳۹۱) شاخص‌هایی برای کیفیت آموزش فنی و حرفه‌ای، انتشارات سازمان آموزش و فنی و حرفه‌ای کشور.

قارلقی، سجاد (۱۳۹۴). شناسایی و ارزیابی صلاحیت‌های حرفه‌ای کارشناسان پژوهش دانشگاه تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران.

معافی معدنی خدیجه، صالحی عمران، ابراهیم؛ عنایتی، ترانه و یوسفی سعیدآبادی، رضا (۱۳۹۴) تحلیل معنویت حرفه‌ای، به‌عنوان یک بعد اخلاقی، بر پایه مؤلفه‌های معنویت سازمانی. فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، سال دهم، شماره ۲، ۲۱

Chen, A. Y. S., R. B. Sawyers, and P. F. Williams. 1997. Reinforcing Ethical Decision Making Through Corporate Culture. *Journal of Business Ethics*, 16 (8): 855–865.

Previtali, P. (2015). *Innovative Accreditation Standards in Education and Training: The Italian Experience in Ethical Standards and the Impact on Business Organisation*, Springer.

Sundar Sethy, S. (2020). *Higher Education and Professional Ethics: Roles and Responsibilities of Teachers*, Taylor & Francis Group.

منابع مطالعاتی

Liang, X. (2016). *National Qualification Framework and Competency Standards: Skills Promotion and Job Creation in East Asia and Pacific*, World Bank e-Library.

Rauner, F.; Heinemann, L.; Maurer, A. & Haasler, B. (2012). *Competence Development and Assessment in TVET (COMET): Theoretical Framework and Empirical Results*, Volume 16 of Technical and Vocational Education and Training: Issues, Concerns and Prospects, Springer Science & Business Media.

صالحی عمران، ابراهیم و بابایی، سحر (۱۳۹۲). بررسی ارتباط اخلاق حرفه‌ای و کارآفرینی و ضرورت آموزش اخلاق حرفه‌ای در

کارآفرینی، همایش دانشگاه کارآفرین؛ صنعت دانش محور، بابلسر، <https://civilica.com/doc/217596>

– انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری iranethics.ir

– فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری ethicsjournal.ir

– *Journal of Business Ethics*

– منشور اخلاق حرفه‌ای

– http://www.dmk.ir/ShowPage.aspx?page_=form&sub=0&PageId=235

– فصلنامه آموزش و توسعه منابع انسانی ایران. istd.ir

– مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران irandoc.acc.ir

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): روانشناسی کار	
عنوان درس (انگلیسی): Work Psychology	
نوع درس: اختیاری	پیش‌نیاز/هم‌نیاز: دارد ☐ ندارد ☒
تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری
	تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

ارتقا دانش و آگاهی دانشجویان در زمینه مسائل مرتبط با کار از دیدگاه روانشناسی

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- شناخت مسائل روان‌شناختی مرتبط با کار
- کاربرد اصول روانشناسی برای تبیین مسائل مرتبط با شغل

سرفصل درس

- تعریف روانشناسی کار و رشته‌های مرتبط
- تفاوت‌های فردی در کار
- توانش‌های ذهنی و خلاقیت
- حسی-حرکتی
- شخصیت
- گزینش نیروی انسانی
- تجزیه و تحلیل شغل
- آزمون‌های استخدامی
- مصاحبه استخدامی
- آموزش نیروی انسانی (نظریه‌ها و فنون)
- محیط و شرایط کار
- ارتباط در محیط کار
- عملکرد شغلی کارکنان و ارزیابی آن
- سلامت شغلی کارکنان
- انگیزش کارکنان

- چرخه کار و استراحت
- تیم‌ها و گروه‌ها در محیط کار
- بیکاری و بازنشستگی

روش یاددهی - یادگیری

- استفاده از شیوه‌های متنوع آموزشی (سخنرانی، مشارکتی، پرسش و پاسخ، برش مغزی و...)

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۰	%۲۰	نوشتاری: %۵۰	%۱۰
		عملکردی: -	

فهرست منابع

منابع اصلی:

ساعتچی، محمود (۱۳۹۳). روانشناسی کار: کاربرد روانشناسی در کار، سازمان و مدیریت، انتشارات ویرایش، چاپ بیست و پنجم.
 غضنفری، احمد و یزدانی، فضل‌الله (۱۳۸۲). روانشناسی کار و بیکاری. انتشارات آوای نور، چاپ اول.
 گنجی، مرتضی (۱۳۸۴). روانشناسی کار. انتشارات ساوالان، چاپ چهارم.

Rothmann, I. & Cooper, Cary L. (2015). *Work and Organizational Psychology*, Edition 2, Routledge.

منابع فرعی:

تیفین، ژوزف و کورمیک، مک (۱۳۸۵). روانشناسی صنعتی ۲، ترجمه: محمدحسین سروری، انتشارات بعثت. چاپ اول.
 دوبرین، اندرو جی (۱۳۹۳). روانشناسی کاربردی، اثربخشی فردی و سازمانی، ترجمه: غلامرضا معمارزاده، حجت طاهری، گودرزی، البرز قیتانی، انتشارات اندیشه‌های گوهر بار. چاپ سوم.
 سروری، محمدحسین (۱۳۸۵). روانشناسی کار. انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، چاپ اول.
 مقدمی پور، مرتضی (۱۳۹۲). روانشناسی کار. مهربان نشر، چاپ سیزدهم.

Arnold, J., Silvester, J., Patterson, F., Robertson, I., Cooper, C., Burnes, B (2016), *Work psychology: Understanding human behavior in the workplace*, Prentice Hall.

Carter, A.J. (2019). *Young People, Employment and Work Psychology: Interventions and Solutions*, Taylor & Francis.

Cooper, C. (2013). *Organizational and Work Psychology: Topics in Applied Psychology*, Routledge.

Blustein, D.L. (2013). *The Oxford Handbook of the Psychology of Working*, Oxford Library of Psychology, OUP USA.

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): مسائل آموزش فنی و حرفه‌ای

عنوان درس (انگلیسی): **The Issues in Technical and Vocational Education**

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز: دارد □   ندارد ■   عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

- شناخت نسبت به مسائل و مشکلات جاری نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای از منظر برنامه‌ریزی
- بررسی راه‌های شناسایی مسائل و مشکلاتی که نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای با آن‌ها مواجه خواهند شد

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- شناخت ساختار نظام برنامه درسی در نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای بر اساس مراحل طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی
- شناخت فرایند برنامه‌ریزی آموزشی در نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای
- نقد و ارزیابی عملکرد سازمان‌ها و نهادها و شوراهای مرتبط با فرایندهای آموزش فنی و حرفه‌ای
- قابلیت شناسایی مشکلات جاری و آتی نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای و قابلیت دسته‌بندی آن‌ها

سرفصل درس

- تحدید مفهومی آموزش فنی و حرفه‌ای
- مسئله و انواع آن در نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شیوه‌های دسته‌بندی مسائل
- آینده‌پژوهی و آموزش فنی و حرفه‌ای
- مسائل آموزش فنی و حرفه‌ای در قالب انواع و مؤلفه‌های مختلف برنامه‌ریزی
- مسائل برنامه درسی در نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای و در قالب مراحل طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی
- مسائل برنامه‌ریزی آموزشی در نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای
- تجارب کشورهای مختلف در شناخت، دسته‌بندی و حل مشکلات نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای
- ساختار نظام‌های اثرگذار فرادست بر نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای در ایران
- واکاوی اسناد فرادست نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای و فاصله میان آرمان‌ها و وضعیت جاری
- فرایند مسئله‌یابی و شیوه‌های تعیین اولویت‌های پژوهشی

- رابطه مسائل نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای با عناصر برنامه درسی و فرایند برنامه‌ریزی آموزشی
- واکاوی یکی از نظام‌های آموزشی مهارتی (دانشگاه فنی و حرفه‌ای، دانشگاه علمی کاربردی، مراکز فنی و حرفه‌ای، هنرستان‌های کار و دانش) بر اساس مراحل و گام‌های شناخت و دسته‌بندی مسائل نظام‌های آموزشی و با تأکید بر نقش برنامه‌ریزی درسی و آموزشی.

روش یاددهی - یادگیری

استفاده تلفیقی از روش‌های سخنرانی، پروژه محور، بحث گروهی و بحث در گروه‌های کوچک و تفحص گروهی

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۵	-	نوشتاری: %۵۰	%۲۵
		عملکردی: -	

تجهیزات و امکانات موردنیاز

کلاس با قابلیت تغییر چیدمان صندلی‌ها به گروه‌های کوچک و دایره‌وار

فهرست منابع

منابع اصلی:

صالحی عمران، ابراهیم (۱۳۸۴). نقش آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در تحولات اقتصادی و اجتماعی مازندران اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای مازندران.

Dyankov, A. (1996). *Current issues and trends in technical and vocational education. Section for Technical and Vocational Education, UNESCO.*

Mahmood, T. (2009). *Technical and Vocational Education and Training: Issues, Concerns and Prospects.* Springer.

Psacharopoulos, G. (2006). Vocational education and training today: challenges and responses1. *Journal of vocational education and training*, 49(3), 385-393.

منابع فرعی:

صالحی عمران ابراهیم (۱۳۹۳). آسیب‌شناسی مدیریت آموزش‌های مهارتی. فصلنامه مهارت‌آموزی. سال دوم. شماره ۸، ۴۸-۲۵.

صالحی عمران ابراهیم، قاسم‌زاده آناهیتا (۱۳۹۲) بررسی مهارت‌های عمومی مرتبط با کیفی سازی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای از منظر ذینفعان. دو فصلنامه نوآوری و ارزش‌آفرینی، سال دوم، شماره ۴، ۴۱-۲۳.

صالحی عمران، ابراهیم و رحمانی قهدریجانی، الهه (۱۳۹۲) مسئله اشتغال دانش‌آموختگان آموزش عالی و ضرورت توجه به مهارت‌های اشتغال‌زای بازار کار در طرح آمایش آموزش عالی. فصلنامه آموزش عالی ایران. سال ۵. شماره سوم: ۲۸-۵۸.

صالحی عمران، ابراهیم، عین خواه، فرناز، بارانی، سپیده. (۱۳۹۸)، تحلیل جایگاه مهارت آموزی در سند نقشه جامع علمی کشور، مجله آموزش عالی ایران، ۱۱(۱)، پیاپی ۴۱، ۳۸-۱.

Barnett, K., & Ryan, R. (2005). Lessons and Challenges: Vocational Education in Schools. Research Overview. *A National Vocational Education and Training Research and Evaluation Program Report. National Centre for Vocational Education Research Ltd. PO Box 8288, Stational Arcade, Adelaide, SA 5000, Australia.*

Maclean, R. (2005). Promoting Technical and Vocational Education and Training (TVET) for all: issues, concerns and prospects with particular reference to developing countries. *Australian Vocational Education Review*, 12(1), 23-34.

Majumdar, S. (2011). *Emerging Challenges and Trends in TVET in the Asia-Pacific Region*, Springer Science & Business Media.

Qureshi, M. A. (1996). Current Trends and Issues in Technical and Vocational Education in Asia and the Pacific. *Unevoc info*, 8, 1-3.

ذاکر صالحی، غلامرضا (۱۳۹۶). حقوق آموزش عالی: مفاهیم و مسائل، تهران: موسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی.

Oladejo, M.T. (2019). Challenges of Technical and Vocational Education and Training in Nigerian History, *Makerere Journal of Higher Education*, Vol. 11 No. 1.

منابع مطالعاتی:

آموزش فنی و حرفه‌ای در قرن ۲۱: منتخبی از اسناد دومین کنگره جهانی آموزش فنی و حرفه‌ای (ستول، ۱۹۹۹) پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش <http://rie.ir>
فصلنامه مهارت آموزی

Maclean, R. & Wilson, D. (2009). *International Handbook of Education for the Changing World of Work: Bridging Academic and Vocational Learning*, Springer Science & Business Media.

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): برنامه‌ریزی در نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای

عنوان درس (انگلیسی): Planning in Technical and Vocational Education Systems

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز/ هم‌نیاز: دارد ندارد   پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس

شناخت الگوها و مدل‌های برنامه‌ریزی آموزشی به‌ویژه در نظام‌های فنی و حرفه‌ای و کسب دانش و مهارت لازم در به‌کارگیری این مدل‌ها

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- شناخت رویکردهای برنامه‌ریزی آموزشی
- توانمندی در پیاده‌سازی برنامه‌ریزی‌های استراتژیک
- نقد و تحلیل چالش‌ها و فرصت‌ها در آموزش فنی و حرفه‌ای

سرفصل درس

- مفهوم شناسی برنامه‌ریزی آموزشی و مقایسه آن با برنامه‌ریزی درسی
- مبانی و اصول برنامه‌ریزی آموزشی
- مدل عناصر سازمانی
- تدوین و استفاده از شاخص‌ها در برنامه‌ریزی آموزشی
- سطوح برنامه‌ریزی آموزشی
- انواع برنامه‌ریزی خرد و کلان و فراسوی کلان
- رویکردها و الگوهای برنامه‌ریزی آموزشی
- مدل‌های آموزش فنی (مدرسه‌ای، دوگانه، ترکیبی، بازار)
- مدل‌های برنامه‌ریزی استراتژیک
- اصول و فرایند برنامه‌ریزی استراتژیک
- برنامه‌ریزی برای توسعه منابع انسانی
- نقش اطلاعات بازار کار در برنامه‌ریزی آموزش فنی و حرفه‌ای

روش یاددهی - یادگیری

- تلفیقی از روش سخنرانی، مطالعه انفرادی، مشارکت فردی و گروهی دانشجویان در بحث‌های کلاس و مرور مقالات.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲۰٪	۲۰٪	نوشتاری: ۵۰٪ عملکردی: -	۱۰٪

فهرست منابع

منابع اصلی:

راجر کافمن. جری هرمن (۱۳۹۶). برنامه‌ریزی استراتژیک در نظام آموزشی، ترجمه فریده مشایخ و عباس بازرگان. انتشارات مدرسه، چاپ هفتم.

کرامتی، محمدرضا (۱۳۹۴). برنامه‌ریزی استراتژیک در سازمان‌های آموزشی. انتشارات سمت.

محسن پور، بهرام (۱۳۸۵). مبانی برنامه‌ریزی آموزشی انتشارات سمت.

مشایخ، فریده (۱۳۸۶). فرایند برنامه‌ریزی آموزشی. سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

مشایخ، فریده (۱۳۹۸). دیدگاه‌های نو در برنامه‌ریزی آموزشی. انتشارات سمت.

میرسیاسی، ناصر (۱۳۸۶). مدیریت استراتژیک منابع انسانی و روابط کار. تهران: میر

واشقانی فراهانی، ماشاءالله (۱۳۹۵). برنامه‌ریزی نظام آموزش فنی و تربیت حرفه‌ای (TVET). انتشارات راز

ونتلد، دانیل (۱۳۹۳). برنامه‌ریزی استراتژیک در آموزش و بهسازی منابع انسانی. ترجمه فتحی واجارگاه کورش، ابراهیم صالحی

عمران، اباصلت خراسانی، انتشارات باور

Makgato, M & Afeti, G. (2020). New Models for Technical and Vocational Education and Training (Advances in Higher Education and Professional Development). IGI Global; 1st edition

Pilz, M. (Ed.). (2012). The future of vocational education and training in a changing world. VS Verlag für Sozialwissenschaften.

منابع فرعی:

. فیوضات، بحیی (۱۳۸۷). مبانی برنامه‌ریزی آموزشی. تهران: ویرایش

نیستانی، محمدرضا (۱۳۹۰). برنامه‌ریزی آموزشی: راهبرد بهبود کیفیت در سطح یک واحد مدرسه، واحد دانشگاه، آموزش

مجازی. اصفهان: آموخته

Maclean, R. & Wilson, D. (2009). *International Handbook of Education for the Changing World of Work: Bridging Academic and Vocational Learning*, Springer Science & Business Media

Robert Oxtoby (1993) Planning Technical and Vocational Education and Training in Developing Countries: editorial introduction, *The Vocational Aspect of Education*, 45:3

منابع مطالعاتی

- فصلنامه مدیریت و برنامه‌ریزی در نظام‌های آموزشی <https://mpes.sbu.ac.ir>
- دو فصلنامه مطالعات برنامه‌ریزی آموزشی <http://eps.journals.umz.ac.ir>
- فصلنامه مهارت‌آموزی <http://faslnameh.irantvto.ir>
- فصلنامه مطالعات آینده‌پژوهی و سیاست‌گذاری <https://irijournals.com/journals/future-study>
- مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران irandoc.ac.ir
- بانک اطلاعات نشریات ایران magiran.com

فصل چهارم

جدول ترم بندی دروس

ترم اول

ردیف	عنوان	تعداد ساعت		
		نظری	عملی	جمع
۱	روش‌های تحقیق در آموزش فنی و حرفه‌ای	۲	-	۲
۲	مبانی و فلسفه آموزش فنی و حرفه‌ای	۲	-	۲
۳	برنامه‌ریزی درسی در آموزش فنی و حرفه‌ای	۲	-	۲
۴	درس اختیاری			۲
جمع کل				۸

ترم دوم

ردیف	عنوان	تعداد واحد		
		نظری	عملی	جمع
۱	راهنمای آموزش و تدریس در آموزش فنی و حرفه‌ای	۲	-	۲
۲	ارزشیابی آموزش فنی و حرفه‌ای	۲	-	۲
۳	درس اختیاری			۲
۴	درس اختیاری			۲
۵	درس اختیاری			۲
جمع کل				۱۰

ترم سوم

ردیف	عنوان	تعداد واحد		
		نظری	عملی	جمع
۱	رهبری آموزش فنی و حرفه‌ای	۲	-	۲
۲	درس اختیاری			۲
۳	درس اختیاری			۲
۴	درس اختیاری			۲
جمع کل				۸

ترم چهارم

ردیف	عنوان	تعداد واحد
۱	پایان‌نامه	۴

